

V prešovskej nemocnici sa budú učiť študenti košickej lekárskej fakulty	2
Online, zdravoteka.sk, 19. 9. 2022, 8:30	
Nedostatok lekárov pociťujú aj východniari. Najväčšie problémy sú v odľahlých regiónoch či v niektorých špecializáciách	5
Online, kosiceonline.sk, 21. 9. 2022, 6:09	
Radovan Zajíc: Pri vyučovaní programovania využíva Scratch, code.org a od uplynulého školského roka aj micro:bity ¹⁰	
Online, zive.aktuality.sk, 21. 9. 2022, 6:22	
UPJŠ v Košiciach otvorila akademický rok aj vynovené priestory Prírodovedeckej fakulty	19
Online, slovenskyreporter.sk, 21. 9. 2022, 8:55	
Finalisti ESET Science Award 2022: Pätnásť špičkových vedeckých a pedagogických osobností.	21
Online, nextech.sk, 21. 9. 2022, 16:00	
Poznáme finálovú pätnásťku ocenenia ESET Science Award 2022	27
Online, sav.sk, 21. 9. 2022, 16:07	
Zverejnili mená 15 finalistov ESET Science Award v troch kategóriach:...	32
Online, dennikn.sk, 21. 9. 2022, 17:20	
Finalisti ESET Science Award 2022: Pätnásť špičkových vedeckých a pedagogických osobností.	38
Online, touchit.sk, 21. 9. 2022, 17:58	
Medikov budú vzdelávať aj v prešovskej nemocnici	43
Tlač, Zdravotnícke noviny, 22. 9. 2022	
Medicína ma vždy bavila a stále baví	45
Tlač, Zdravotnícke noviny - príloha, 22. 9. 2022	

V prešovskej nemocnici sa budú učiť študenti košickej lekárskej fakulty

19. 9. 2022, 8:30, Zdroj: spravy.zdravoteka.sk, Vydavateľ: SITA Slovenská tlačová agentúra a.s., Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 19 512 GRP: 0,43 OTS: 0,00 AVE: 892 Eur

Na začiatku ten počet veľký nebude, bude to do 10 medikov.

Fakultná nemocnica s poliklinikou (FNsP) J. A. Reimana v Prešove sa bude podieľať na výučbe študentov medicíny. Stane sa tak na základe zmluvy o zriadení špecializovaného výučbového zariadenia s Lekárskou fakultou Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (LF **UPJŠ**) v Košiciach.

Vyučovací proces sa začína v aktuálnom akademickom roku 2022/2023, a to na internej, kardiologickej, chirurgickej a urologickej klinike.

Potreba praxe študentov

Ako v súvislosti s podpisom zmluvy uviedol riaditeľ prešovskej nemocnice Ľubomír Šarník, zriadenie kliník je odpoveďou na rastúcu potrebu praktickej výučby študentov medicíny Lekárskej fakulty **UPJŠ**, vďaka ktorej sa môže prešovská nemocnica stať základňou pre vedu a výskum v zdravotníctve.

„ Je to spolupráca, o ktorú sme sa snažili viac ako dva roky. Je to spolupráca v tom, aby medici, ktorí dnes veľakrát nemajú priestor dostať sa blízko k pacientovi, aby sa k nemu dostali, “ uviedol Šarník.

Zaškoľovanie medikov

Ako dodal dekan Lekárskej fakulty **UPJŠ** Daniel Pella, výhľadovo počítajú so zaškoľovaním 30 až 40 medikov v rámci jedného bloku 6. ročníka všeobecného lekárstva.

„ Na začiatku ten počet veľký nebude, bude to do 10 medikov. Ale akonáhle budeme mať prvé skúsenosti a odozvy, pevne verím, že sa dostaneme k tým vyšším číslam a pomôže to v prvom rade preťaženosti situácie v Košiciach,“ zdôvodnil Pella.

Výchova medikov

Organizácia, obsah a rozsah výučby sa bude riadiť študijným programom pre príslušný študijný odbor. Na zabezpečovaní praktickej výučby študentov LF sa budú podieľať zamestnanci FNsP Prešov.

Ako pripomenul Šarník, prešovská nemocnica už spolupracuje s Fakultou zdravotníckych odborov Prešovskej univerzity, ale nie je to v oblasti výchovy medikov.

„ Skúsenosti v tejto oblasti máme. Veríme, že je to prelomové obdobie prešovskej medicíny a že sa novovzniknuté kliniky stanú kvalitnými výučbovými základňami poskytujúcimi možnosť nadobudnúť hodnotné vedomosti a praktické zručnosti na dnešnej úrovni lekárskej vedy. Tým prispejú k aplikácii získaných teoretických a praktických poznatkov v každodennej medicínskej praxi a stanú sa bázou vedeckého výskumu, čím sa významne skvalitní výchova mladých lekárov, ako aj úroveň poskytovanej zdravotnej starostlivosti,“ dodal riaditeľ prešovskej nemocnice.

Bezplatné novinky zo Zdravotníctva raz týždenne:

Súhlasím s

podmienkami používania a potvrdzujem, že som sa oboznámil s ochranou osobných údajov

Posledné príspevky

18. október 2022 | ZDRAVOTNÉ SESTRY | 01:13

V prešovskej nemocnici sa budú učiť študenti košickej lekárskej fakulty

Na začiatku ten počet veľký nebude, bude to do 10 medikov

Fakultná nemocnica s poliklinikou (FNuP) J. A. Reimana v Prešove sa bude podieľať na výučbe študentov medicíny. Stane sa tak na základe zmluvy o zriadení špecializovaného výučbového zariadenia s Lekárskou fakultou Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (LF UPJŠ) v Košiciach.

Výučbový proces sa začne v aktuálnom akademickom roku 2022/2023, a to na internej, kardiologickej, chirurgickej a urológickej klinike.

POTREBA PRAXE ŠTUDENTOV

Ako v súvislosti s podpísaním zmluvy uvedol riaditeľ prešovskej nemocnice Ľubomír Šamák, zriadenie klinik je odpoveďou na rastúcu potrebu praktickej výučby študentov medicíny Lekárskej fakulty UPJŠ, vďaka ktorej sa môže prešovská nemocnica stať základňou pre vedu a výskum v zdravotníctve.

„Je to spolupráca, v ktorej sme sa snaží viac ako dva roky. Je to spolupráca v tom, aby medici, ktorí dlho nefakultu nemajú priestor dostať sa blízko k pacientovi, aby sa k nemu dostali,“ uvedol Šamák.

ZAŠKOĽOVANIE MEDIKOV

Ako dodal dekan Lekárskej fakulty UPJŠ Daniel Pella, výučbovo počítajú so zaškolením 30 až 40 medikov v rámci jedného bloku 6. ročníka všeobecného lekárstva.

POBLIEDNE PRISPEVOKY

- Zdravotníctvo je podľa Lengvarského v kríze, ale nie pred koronavírusom
- Lekári by mohli prehodnotiť svoje výpovede a zostať pri pacientoch, výpoveď je smutná
- ÚOČS potrebuje hospodárne odvolných poslávni a taty pre poskytovateľov za veľký príspevek
- Na Slovensku vznikne prvá centrum adoptívnej funkčnej lečby pre pacientov s rakovinou krvi
- V Ugande potvrdili najnový jeden prípad eboly
- Na Slovensku chce pracovať ďalších viac ako 500 zahraničných zdravotníkov
- V prešovskej nemocnici sa budú učiť študenti košickej lekárskej fakulty
- Štátny ústav pre kontrolu liečiv chce podporovať slovenskú vedu a výskum
- Problématica HIV/AIDS a tuberkulózy je pre Slovensko dôležitá aj pre prichod výškových ústavných z Úkrajny
- Komora a odbory zdravotných sestry chcú presadiť vyššie mzdy oproti pôvodnému návrhu

KATEGÓRIE

- Farmaceuti
- Lekári a lečba
- Medicína a zdravotníctvo
- Správa
- Zdravotné poisťovní
- Zdravotné sestry
- Zdravotnícke zariadenia

„Na začiatku ten počet veľký nebol, bude to do 10 lekárov. Ale akonáhle budeme mať prvé skúsenosti a odhady, pevné verím, že sa dostaneme k tým vyšším číslam a pomôže to v prvom rade preťaženej situácii v Kovidoch,“ zhrnul Peľa.

VÝCHOVA MEDIKOV

Organizácia, obsah a rozsah vyučby sa bude riadiť študijným programom pre príslušný študijný odbor. Na zabezpečovaní praktickej vyučby študentov LF sa budú podieľať zamestnanci FNŠP Prešov.

Ako príponou štátnik, prešovská nemocnica už spolupracuje s Fakultou zdravotníckych odborov Prešovskej univerzity, ale nie je to v oblasti výchovy lekárov.

„Skúsenosti v tejto oblasti máme. Veríme, že je to prebormové obdobie prešovskej medicíny a že sa novovzniknúcí klinicky stávajú kvalitnými vyučovacími zariadeniami poskytujúcimi možnosť nadobudnúť odbornú vedomosť a praktickú zručnosť na úrovni úrovni lekárskej vedy. Tým prispievajú k aplikácii získaných teoretických a praktických poznatkov v každodennej medicínskej práci a stávajú sa súčasťou vedeckého výskumu, čím sa významne akvalitujú výchova mladých lekárov, ako aj úrovni poskytovanej zdravotnej starostlivosti,“ dodal riaditeľ prešovskej nemocnice.

Škola poskytuje na Zdravotníctva na Zdravotníctve školy - Zdravotníctva, Farmaceutická škola, Zdravotníctva, Zdravotníctva školy - Zdravotníctva, ak, akho ich odlišujú, ac a, má

REKLAMA

Doplňte novinky zo Zdravotníctva raz týždne:

Súhlasím s poskytnutím údajov a potvrdzujem, že som sa oboznámil s

podmienkami používania stránky

Nedostatok lekárov pociťujú aj východniari. Najväčšie problémy sú v odľahlých regiónoch či v niektorých špecializáciách

21. 9. 2022, 6:09, Zdroj: [kosiceonline.sk](https://www.kosiceonline.sk), Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 4 831 GRP: 0,11 OTS: 0,00 AVE: 444 Eur

Východ Spravodajstvo

Čoraz viac pacientov trpí chronickými ochoreniami a potrebujú špecializovanú zdravotnú starostlivosť.

Na Slovensku chýba 400 všeobecných lekárov pre dospelých a 223 primárnych pediatrov. Nedostatok zdravotníckeho personálu je podľa ministerstva zdravotníctva dlhoročne neriešený problém, k čomu prispela aj absencia stratégie rozvoja ľudských zdrojov. Hovorkyňa rezortu Petra Lániková pre Košice Online uviedla, že v tejto súvislosti sa pripravuje Stratégia stabilizácie a riadenia ľudských zdrojov v zdravotníctve, ktorá bude prijatá na národnej úrovni a bude platná do roku 2030 bez ohľadu na zloženie vlád:

„Prvým a najdôležitejším krokom stratégie, ktorým dokážeme zvrátiť aktuálny stav, je však vytvorenie motivujúceho a kvalitného pracovného prostredia. Preto stále rokujeme o zvýšení plátov zdravotníckych pracovníkov – čo považujeme za ten prvý, najskôr realizovateľný krok pre zastabilizovanie personálnej situácie. Ďalšie strednodobé či dlhodobé úlohy zo stratégie by mali priniesť v sektore nielen dostatok lekárov, sestier a všetkých ďalších povolání v zdravotníctve a ich stabilizáciu, ale aj motiváciu pre týchto zamestnancov v práci zotrvať.“

Ministerstvo zdravotníctva tvrdí, že k zlepšeniu situácie by mala prispieť aj reforma nemocníc, záchrannej zdravotnej služby, domácej dlhodobej starostlivosti či ambulancijnej sféry. Niektoré kroky plánuje realizovať postupne, iné paralelne.

„Ide o zabezpečenie vhodného pracovného prostredia – a to aj vďaka rekonštrukcii či výstavbe nemocníc, kvalitnému prístrojovému vybaveniu nemocníc, ambulancií, ako aj vybaveniu personálu – k čomu nám pomôže Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Stratégia bude ale myslieť aj na jasné definovanie kompetencií jednotlivých povolání v zdravotníctve či na ich vzdelávanie, debyrokratizáciu, a vôbec, celkové zlepšenie vzťahov na pracoviskách,“ dodala Lániková.

Na Slovensku chýbajú stovky lekárov / TASR

Celokrajský problém, s výnimkou Košíc

Pacienti majú záujem o špecializovanú ambulancijnú zdravotnú starostlivosť, čo spôsobilo znižovanie priemernej ošetrovacej doby v zariadeniach ústavnej zdravotnej starostlivosti, nárast chorobnosti či chronických ochorení. Lekári chýbajú aj v Košickom kraji, a to vo všetkých okresoch mimo metropoly východu. Mnohí z nich sú aj v dôchodkovom veku alebo odmietajú pracovať v odľahlých regiónoch. Hovorca Košického samosprávneho kraja Michal Hudák nám potvrdil, že riešenie zabezpečenia efektívnej, kvalitnej, bezpečnej a dostupnej zdravotnej starostlivosti je čoraz problematickejšie:

„Po vypracovaní podrobnej analýzy sme zistili, že v priebehu najbližších troch až piatich rokov budeme potrebovať doplniť systém o približne 35 nových všeobecných lekárov pre dospelých a zhruba 20 nových všeobecných lekárov pre deti a dorast v rámci celého územia kraja. Vo veku nad 61 rokov máme 47 percent všeobecných lekárov pre dospelých. Vo veku nad 61 rokov máme 55 percent všeobecných lekárov pre deti a dorast.“

Najviac lekárov chýba v špecializačných odboroch endokrinológia, pediatrika, neurológia, diabetológia, poruchy látkovej premeny a výživy, vnútorné lekárstvo, klinická onkológia a logopédia, pneumológia, všeobecné lekárstvo či všeobecná starostlivosť o deti a dorast.

„Pacient nie je schopný po odchode lekára do dôchodku, ukončení činnosti či jeho úmrtí si nájsť nového lekára a samosprávny kraj už vyčerpal všetky dostupné možnosti, ktorými by bol schopný pacientom pomôcť riešiť ich požiadavky. Na uvedené problémy opakovane upozorňujeme Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, z ktorého úrovne je potrebné ihneď nastaviť legislatívne podmienky, motiváciu, financovanie zo strany zdravotných poisťovní pre súčasných, ako aj budúcich lekárov tak, aby vznikol dopyt a záujem o prácu v ambulancijnom prostredí zo strany lekárov,“ doplnil Hudák.

Priemerný vek lekárov sa zvyšuje / TASR

Lekári na dôchodku

Podobne je to aj v Prešovskom samosprávnom kraji (PSK), ktorý dlhodobo eviduje nedostatok lekárov na zabezpečenie primárnej zdravotnej starostlivosti pre dospelých, pre deti a dorast, ale aj špecializovanej zdravotnej starostlivosti. Hovorkyňa PSK Daša Jeleňová skonštatovala, že jednou z výziev všeobecného lekárstva je aj vysoký priemerný vek zdravotníkov a ich postupný odchod do dôchodku:

„Z celkového počtu lekárov, ktorí zabezpečujú poskytovanie zdravotnej starostlivosti na základe povolenia vydaného samosprávnym krajom je 47 percent všeobecných lekárov pre dospelých a všeobecných lekárov pre deti a dorast vo veku nad 60 rokov a 40 percent lekárov špecialistov vo veku nad 60 rokov, čo znamená, že do budúcnosti hrozí reálne kolaps zabezpečenia dostupnej zdravotnej

starostlivosti.“

Najhoršia situácia v zabezpečení všeobecnej starostlivosti pre dospelých je v okresoch Sabinov, Snina a Stropkov. Čo sa týka detí a dorastu, tak sú to okresy Kežmarok, Poprad, Prešov, Sabinov, Stará Ľubovňa a Vranov nad Topľou. Jeleňová skonštatovala, že jedným z riešení je aj posilnenie rezidentského či ďalších motivačných programov:

„Riešením by bolo predovšetkým prijatie systémových opatrení štátu vo vzťahu k výraznejšiemu ohodnoteniu a motivácii zdravotníckeho personálu. Priestor vidíme aj v kompetenciách rezortných ministerstiev – a teda zdravotníctva i školstva vedúcich k vzdelávaniu, motivovaniu a výchove študentov priamo na lekárske fakultách.“

Medicínu študujú tisícky ľudí (Ilustračná fotografia) / TASR

Budúcnosť v medikoch?

Lekárska fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (LF **UPJŠ**) v Košiciach v novom akademickom roku prijala na študijný program všeobecné lekárstvo 220 najúspešnejších uchádzačov. Počet záujemcov však niekoľkonásobne prevyšuje kapacitné možnosti fakulty.

„Nedostatok lekárov na Slovensku zjavne nesúvisí s počtom študentov medicíny a jej absolventov, ktorý je dostatočný. Tkvie skôr v slabej motivácii lekárov pôsobiť po ukončení štúdia v slovenských zdravotníckych zariadeniach kvôli horším pracovným podmienkam a finančnému ohodnoteniu či slabšiemu technickému a materiálnemu vybaveniu nemocníc v porovnaní s inými európskymi krajinami,“ reagovala hovorkyňa LF **UPJŠ** Jaroslava Oravcová.

Univerzitná nemocnica Louisa Pasteura v Košiciach má dostatok lekárov. Hovorkyňa siete nemocníc Svet zdravia a polikliník ProCare Jana Fedáková pripomenula, že chýbajúci zdravotnícky personál je dlhotrvajúci a celoslovenský problém:

„V našej sieti sú aktuálne najviac žiadané pozície lekárov všetkých chirurgických disciplín, so špecializáciami z gynekológie a pôrodnictva a pediatrie, ale aj intenzivisti, rádiológovia, internisti či neurológovia. Samozrejme, evidujeme regionálne rozdiely.“

Nedostatok lekárov pociťujú aj východňari. Najväčšie problémy sú v odľahlých regiónoch či v niektorých špecializáciách

Jana Čižová | 25.12.2019

Čoraz viac pacientov trpí chronickými ochoreniami a potrebujú špecializovanú zdravotnú starostlivosť.

Na Slovensku chýba 400 všeobecných lekárov pre dospelých a 222 všeobecných pediatrov. Najväčším zdravotníckym problémom je podľa ministerstva zdravotníctva nedostatok špecializovanej zdravotnej starostlivosti, a tomu prispieva aj absencia dostatočného počtu lekárov v odľahlých regiónoch. Hovorí o tom Peter Lankovský, generálny riaditeľ Ústavu zdravotníckych informácií a štatistiky Ministerstva zdravotníctva SR. V tejto súvislosti sa pripravuje Strategia stabilizácie a rozvoja lekárskeho zberu v zdravotníctve, ktorá bude prispieť na rovnakú úroveň a bude platiť do roku 2025 bez ohľadu na plošnú úroveň.

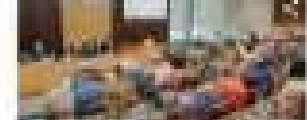
„Jednou z najdôležitejších oblastí stratégie zdravotníctva je zjednotenie úrovne zdravotnej starostlivosti a kvalifikácie zdravotného personálu. Preto stále rozvíjame a rozvíjame špecializované zdravotnícke profesie – čo považujeme za kľúčový nástroj realizácie stratégie zdravotníctva v súčasnej situácii. Ďalšie strategické úlohy sú: zabezpečenie zdravotnej starostlivosti v odľahlých regiónoch, rozvoj zdravotníckych profesií v odľahlých regiónoch, rozvoj zdravotníckych profesií v odľahlých regiónoch, rozvoj zdravotníckych profesií v odľahlých regiónoch, rozvoj zdravotníckych profesií v odľahlých regiónoch.“

Ministerstvo zdravotníctva tvrdí, že v zlepšenej situácii by mala prísť aj reforma nemocníc, pôsobením zdravotnej starostlivosti, zmenou štruktúry zdravotníckych profesií a ambulantnej starostlivosti. Ministerstvo zdravotníctva SR pritom realizuje postupne tri priority:

„Jednou z najdôležitejších oblastí stratégie zdravotníctva je zjednotenie úrovne zdravotnej starostlivosti a kvalifikácie zdravotného personálu – a to aj vďaka modernizácii a výstavbe nemocníc, rozvoju špecializovanej zdravotnej starostlivosti, ambulantnej starostlivosti, ako aj výstavby personálu – a tomu nám pomôže plán obnovy a reforiem Slovenskej republiky. Strategia bude ale rovnaká aj na úrovni zdravotníckych profesií v odľahlých regiónoch a zdravotníckych profesií v odľahlých regiónoch.“

Podobné články

„medzinárodné – a teda zahraničné – študentské výmeny a vzájomné vzťahovanie a výmena skúseností priamo na fakultných fakultách.“

„Medzinárodné študentské výmeny a vzájomné vzťahovanie a výmena skúseností priamo na fakultných fakultách.“

Budúcnosť v medicíne?

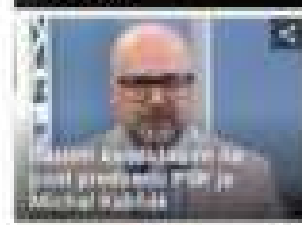
Lekárska fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika LF UPJŠ v Košiciach v novom akademickom roku prijala na študijný program všeobecné lekárstvo 270 najlepších uchádzačov. Počet záujemcov však niekoľkonásobne presýta kapacitu medzinárodnej fakulty.

„Medzinárodné lekárstvo na Slovensku je v podstate a práve vďaka medicíne a jej aplikácii, ktorá je špeciálna. Táto oblasť v podstate vznikla vďaka štúdiu v zahraničí a študentským výmenám, ktoré sú veľmi dôležité pre medicínu a špeciálne štúdium. Je to študentská výmena a vzájomné vzťahovanie, vzťahovanie a výmena skúseností priamo na fakultných fakultách.“

Médecinská fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika LF UPJŠ v Košiciach má dostatok lekárskych študentov, ktorí sú veľmi zdatní a ktorí sú veľmi zdatní. Je to študentská výmena a vzájomné vzťahovanie, vzťahovanie a výmena skúseností priamo na fakultných fakultách.

„J. máj, čo je to študentská výmena? Študentská výmena je to, keď študenti z rôznych štátov študujú v zahraničí a vzájomne sa vzťahujú a vzťahujú. Je to študentská výmena a vzájomné vzťahovanie, vzťahovanie a výmena skúseností priamo na fakultných fakultách.“

Rodinná kríza

Radovan Zajíc: Pri vyučovaní programovania využíva Scratch, code.org a od uplynulého školského roka aj micro:bity

21. 9. 2022, 6:22. Zdroj: zive.aktuality.sk. Vydavateľ: Ringier Axel Springer Media s.r.o., Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ
Dosah: 77 450 GRP: 1,72 OTS: 0,02 AVE: 1299 Eur

PR článok

Učiteľ informatiky a hudobnej výchovy na druhom stupni základnej školy na Kukučínovej ulici vo Vranove nad Topľou, ktorú navštevujú deti z rómskej menšiny. Vyštudoval učiteľstvo hudobnej výchovy a techniky, v súčasnosti študuje rozširujúce štúdium informatiky na **UPJŠ** v Košiciach. Pri vyučovaní programovania využíva Scratch, code.org a od uplynulého školského roka aj micro:bity.

Na základných školách s vysokým podielom žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia sa často stretávam s názorom, že učitelia sú radi, ak sa ich žiaci a žiačky naučia aspoň napísať email, a o náročnejšie témy sa ani neusilujú. Má podľa Vás zmysel aj na týchto školách pracovať s micro:bitmi?

Má. Micro:bit je zhmotnenie všetkých počítačových myšlienok. Ak sme žiakov učili algoritmickému mysleniu, tak to vždy bolo iba v nejakých aplikáciách na internete alebo na počítači. Či to bol už Scratch alebo code.org. Ale vo chvíli, kedy majú v ruke mikropočítač, ktorý im dá hneď spätnú väzbu, je to pre nich oveľa motivujúcejšie. Práve u žiakov z málo podnetného prostredia je to veľmi dôležité, keďže je to spojené s rozvojom abstraktného myslenia. Mnohí nemajú toľko podnetov, aby dostatočne rozvíjali svoje logické myslenie a s tým súvisiace abstraktné myslenie. Takže keď vidia, že to svieti, že micro:bit zahrá to, čo vyklikali v programovacom prostredí, respektíve že sa rozbehne autíčko, povzbudí ich to k ďalším aktivitám.

Kedy ste začali pracovať s micro:bitmi?

Presne pred rokom, keď ste mi prvýkrát poslali sadu z projektu podporeného Holandskou obchodnou komorou v Slovenskej republike.

Už niekoľko mesiacov ste pracovali s micro:bitmi na hodinách. Ako hodnotíte postoj Vašich žiakov na aktivity s hardvérom?

Podľa nášho učebného plánu prichádza obdobie, kedy sa máme venovať animáciám, a tie sa dajú robiť aj na micro:bitoch. Spomenul som to šiestakom, s ktorými som minulý rok robil s micro:bitmi. Od nich prišla pozitívna ozvena, že budeme s micro:bitmi opäť pracovať. Aktivity s micro:bitmi neodmietajú, aj keď sú niekedy náročnejšie.

fotogaléria

Žiaci a žiačky aktivity s micro:bitmi neodmietajú, aj keď sú niekedy náročnejšie. Zdroj: Archív základnej školy na Kukučínovej ulici vo Vranove nad Topľou

Spomenuli ste, že aktivity s micro:bitmi neodmietajú - stretávate sa s tým, že nejaké aktivity vyslovenie odmietajú?

Najčastejšie je to pri programovaní, napríklad v prostredí Scratch. Ak im riešenie nejakej úlohy trvá veľmi dlho alebo je úloha náročná, nechcú v tom pokračovať na ďalšej hodine. Toto sa mi s micro:bitmi nestávalo, pretože aktivity s micro:bitmi boli oveľa pestrejšie. Okrem neho sa totiž na hodinách striedali rôzne doplnky - LED pásiky, makety semaforov či pouličných lúčov. Bolo to pre nich zaujímavé, vždy videli micro:bit v nejakom inom svetle.

V čom je špecifické pripravovať sa na hodinu informatiky?

Najnáročnejšie je pre mňa pretransformovať oficiálne formulácie vzdelávacieho štandardu do úloh alebo projektov, ktoré žiakov zaujmú, motivujú k vlastnej činnosti, pri ktorej dúfam v získanie potrebných vedomostí a zručností. Hľadám odpovede na otázky, prečo by žiaci v ich veku a ich prostredí potrebovali vedieť zapísať údaje do tabuľky, tvoriť textové dokumenty alebo programovať. A tak vznikajú moje námety na vyučovacie hodiny: recept na palacinky ako prezentácia s obrázkami, kde sa učíme, aký rozdiel je medzi neusporiadaným zoznamom surovín a usporiadaným zoznamom postupu alebo zoznam všetkých žiakov ôsmeho ročníka, v ktorom nájdeme najstaršieho z nich. S programovateľným hardvérom vnímam proces hľadania atraktívnych úloh ako jednoduchší.

fotogaléria

Najnáročnejšie je pretransformovať oficiálne formulácie vzdelávacieho štandardu do úloh alebo projektov, ktoré žiakov zaujmú. Zdroj: Archív základnej školy na Kukučínovej ulici vo Vranove nad Topľou

Na vašej škole máte iba žiakov z rómskej menšiny, majú doma dostupné technické vybavenie?

Robili sme si prieskum pri prechode na dištančnú výučbu a počítač má doma iba menej ako päť percent žiakov. Väčšina žiakov tak pracuje iba cez mobilný telefón alebo tablet, čo prirodzene obmedzuje možnosti dištančnej výučby.

Aké úspechy sa Vám s micro:bitmi podarili?

Veľmi ma potešilo, keď som mohol vyučovať micro:bity na prvom stupni. Tam som im pripravil pracovný list s obrázkom micro:bitu, kde žiaci farbičkami zafarbovali kód nuliek a jednotiek na 25 segmentovom displeji a mali zistiť, čo je na obrázku. Túto aktivitu sme robili s tretiakmi. Následne mali oni sami zakódovať svoj vlastný obrázok a nechať ho namaľovať svojho spolužiaka. Čiže bola to síce hodina informatiky, ale bez počítačov a pracovali sme iba s farbičkami a papierom.

fotogaléria

Hodina informatiky, ktorá bola bez počítačov žiakov a žiačky veľmi zaujala. Zdroj: Archív základnej školy na Kukučínovej ulici vo Vranove nad Topľou

To, čo popisuje, sa nazýva CS unplugged, čiže informatika bez počítača. Je to populárny spôsob, ako učiť informatické koncepty hravo a kreatívne.

Ja som sa s tým prvýkrát stretol na portáli code.org, kde mali pripravené ucelené lekcie. Čo ma zaujalo, že väčšinou prvé lekcie pri nových celkoch boli práve aktivity bez počítača.

Vníмали ste nejakú pridanú hodnotu micro:bitov čo sa týka kreativity?

Áno, už sme aj prepájali informatiku s inými predmetmi, konkrétne pri projekte domáceho ventilátora, ktorý sa spúšťal pri istej teplote. Micro:bit si priniesli na hodiny technickej výchovy, kde si z drevených latiek zostrojili maketu domčeka, do ktorého inštalovali ventilátor a senzor teploty.

fotogaléria

Drevená maketa domčeka. Zdroj: Archív základnej školy na Kukučínovej ulici vo Vranove nad Topľou

Aké ďalšie projekty ste s micro:bitmi konštruovali?

Zaujímavý projekt, ktorý sa nám ale ešte úplne nepodaril dokončiť, bol s meteostanicou. Objednali sme si k micro:bitom meteostanicu, ktorú sme inštalovali v areáli školy a nechali sme si vypisovať merané údaje. Plán bol zaznamenávať údaje aj do tabuliek, v ktorých by sme ich spracúvali, ale toto sme zatiaľ nedokončili. To bol aj najnáročnejší projekt, ktorý sme doposiaľ s micro:bitmi robili, konkrétne to bolo s ôsmakmi.

Minulý rok ste absolvovali aj online školenia cez platformu Učíme s Hardvérom , inšpirovali Vás k nejakým ďalším aktivitám?

Áno, najviac ma zaujali svietiace čelenky z micro:bitov. Už sme sa kolegyňou dohodli, že ich bude so žiačkami konštruovať a programovať.

fotogaléria

Projekt meteostanice, ktorý sa podarilo vytvoriť. Zdroj: Archív základnej školy na Kukučínovej ulici vo Vranove nad Topľou

Holandská obchodná komora v Slovenskej republike podporuje rozvoj algoritmickeho a abstraktného myslenia u žiakov a žiačok zo sociálne znevýhodneného a málo podnetného prostredia cez projekt Učíme s Hardvérom . Vďaka tejto podpore môže združenie SPY poskytnúť hardvér, školenia pre učiteľov a učiteľky a odborné poradenstvo 15 školám, v ktorých je vysoký podiel týchto žiakov a žiačok.

fotogaléria 5 Fotografii

Autor: PR článok

www.mv.sk | 02 52 22 11 11

Radovan Zajíc: Pri vyučovaní programovania využíva Scratch, code.org a od uplynulého školského roka aj micro:bity

Radovan Zajíc využíva micro:bity na učenie programovania detí.

Učiteľ informatiky a ľudského výchovy na druhom stupni základnej školy na Kubušovej ulici voľnevoze naľ Topľa, ktorá navštevujú deti z rómskej menšiny. Využíval učiteľstvo ľudského výchovy a techniky, v súčasnosti študuje rozpisovanie štátnej informatiky na UPJŠ v Košiciach. Pri vyučovaní programovania využíva Scratch, code.org a od uplynulého školského roka aj micro:bity.

Keď začiatkom školského roka 2020/2021 začal vyučovať informatiku, prvotne sa šlo o učenie s programom Scratch, ktorý učiteľ učil, ale sa mu líbil a šiel sa naučiť viac o tomto nástroji. Keď našiel viac zdrojov a začal ich využívať, začal sa zaujímať o micro:bity.

Micro:bit je programovateľný počítačový systém, ktorý učiteľ učil algoritmové myslenie, ale sa cítil, že by sa mohol použiť aj na iné účely. Keď našiel Scratch, začal sa zaujímať o Scratch a začal využívať Scratch. Keď našiel Scratch, začal sa zaujímať o Scratch a začal využívať Scratch. Keď našiel Scratch, začal sa zaujímať o Scratch a začal využívať Scratch.

Keď sa začal programovať a inštruktívne?

Prvou veľkou výzvou bolo, keď sa začal programovať a inštruktívne. Prvou veľkou výzvou bolo, keď sa začal programovať a inštruktívne.

Keď začal vyučovať informatiku, prvotne sa šlo o učenie s programom Scratch, ktorý učiteľ učil, ale sa mu líbil a šiel sa naučiť viac o tomto nástroji.

Keď začal vyučovať informatiku, prvotne sa šlo o učenie s programom Scratch, ktorý učiteľ učil, ale sa mu líbil a šiel sa naučiť viac o tomto nástroji. Keď začal vyučovať informatiku, prvotne sa šlo o učenie s programom Scratch, ktorý učiteľ učil, ale sa mu líbil a šiel sa naučiť viac o tomto nástroji.

NAUČI SA VYUŽÍVAŤ

1. Zatiaľ slovenského telegramového kanála z Topľou. Zaplatiť kanál, aby ostal na slobode

2. Všetci zúčastní sa na vývoji kanála a budú sa snažiť vytvoriť obsah.

3. Prvou veľkou výzvou bolo, keď sa začal využívať Scratch.

4. Keď začal využívať Scratch, začal sa zaujímať o Scratch a začal využívať Scratch.

5. Keď začal využívať Scratch, začal sa zaujímať o Scratch a začal využívať Scratch.

6. Keď začal využívať Scratch, začal sa zaujímať o Scratch a začal využívať Scratch.

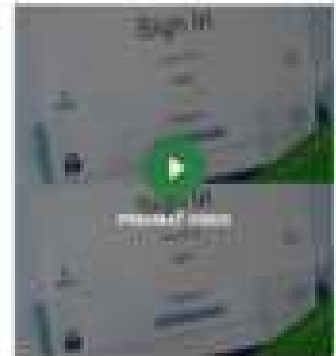
7. Keď začal využívať Scratch, začal sa zaujímať o Scratch a začal využívať Scratch.

8. Keď začal využívať Scratch, začal sa zaujímať o Scratch a začal využívať Scratch.

9. Keď začal využívať Scratch, začal sa zaujímať o Scratch a začal využívať Scratch.

10. Keď začal využívať Scratch, začal sa zaujímať o Scratch a začal využívať Scratch.

TIP NA VIDEO

Video vzniklo ako „príručný projekt“, pretože vyriešil prvý problém.

Čas od výučby a možnosti vzdelávania, ako keď je podľa nás vzdelávacia

(Foto: Monitora s. r. o., zdroj: <https://www.facebook.com/monitora.sk/>)

Radovan Zajac: Pôl
vystavení programovateľa využije
Scratch, code.org a od
splynutého školského roka aj
micro:bity

Spomenul ste, že učíte a vzdelávate v oblastiach, ktoré sú pre vás najbližšie a najviac
aktuálne v oblasti vzdelávania učiteľov?

Naučíte sa práve pri programovaní využívať a používať Scratch. Je to veľmi výborný
jazyk, ktorý vám veľmi rýchlo ukáže, čo môžete robiť, a ktoré sú to možnosti, ktoré vám
ponúka. Preto sa na to v rámci školského vzdelávania učíte a učíte sa práve týmto
jazykom. Preto sa na to v rámci školského vzdelávania učíte a učíte sa práve týmto
jazykom. Preto sa na to v rámci školského vzdelávania učíte a učíte sa práve týmto
jazykom.

V čom je špecifická práca učiteľa v oblasti vzdelávania učiteľov?

Spomenul ste, že učíte a vzdelávate v oblastiach, ktoré sú pre vás najbližšie a najviac
aktuálne v oblasti vzdelávania učiteľov. Preto sa na to v rámci školského
vzdelávania učíte a učíte sa práve týmto jazykom. Preto sa na to v rámci školského
vzdelávania učíte a učíte sa práve týmto jazykom. Preto sa na to v rámci školského
vzdelávania učíte a učíte sa práve týmto jazykom. Preto sa na to v rámci školského
vzdelávania učíte a učíte sa práve týmto jazykom. Preto sa na to v rámci školského
vzdelávania učíte a učíte sa práve týmto jazykom.

Právomocnosť za poskytnutie informácií formou elektronického záznamu do otázky alebo problem. (Môže byť otázka)

(Môže byť otázka, ktorá môže byť elektronicky odpovedaná)

Keď sa vám podarí zadať do Otázky a odpovedí, môžete mať doma dostupnú technickú podporu!

Práve sme pripravili pre používateľov elektronicky odpovedaných otázok novú formu ich prístupu. Teraz môžete mať doma dostupnú technickú podporu. Všetky otázky, ktoré sú prístupné, môžete mať doma k dispozícii, čo vám umožní okamžite odpovedať. Informácie nájdete

Áno, odpovede na Otázky a odpovede môžete mať!

Všetchny naše otázky, ktoré sú elektronicky odpovedané, môžete mať doma dostupnú technickú podporu. Teraz sme ich pripravili pre používateľov, ktorí majú doma dostupnú technickú podporu. Všetchny naše otázky, ktoré sú elektronicky odpovedané, môžete mať doma dostupnú technickú podporu. Teraz sme ich pripravili pre používateľov, ktorí majú doma dostupnú technickú podporu. Všetchny naše otázky, ktoré sú elektronicky odpovedané, môžete mať doma dostupnú technickú podporu. Teraz sme ich pripravili pre používateľov, ktorí majú doma dostupnú technickú podporu.

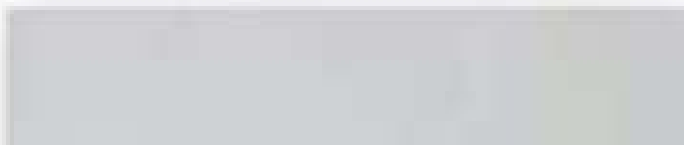
Právomocnosť. Môže byť otázka, ktorá môže byť elektronicky odpovedaná.

Keď sa vám podarí zadať do Otázky a odpovedí, môžete mať doma dostupnú technickú podporu!

Práve sme pripravili pre používateľov elektronicky odpovedaných otázok novú formu ich prístupu. Teraz môžete mať doma dostupnú technickú podporu. Všetky otázky, ktoré sú prístupné, môžete mať doma k dispozícii, čo vám umožní okamžite odpovedať. Informácie nájdete

Všetchny naše otázky, ktoré sú elektronicky odpovedané, môžete mať doma dostupnú technickú podporu!

Všetchny naše otázky, ktoré sú elektronicky odpovedané, môžete mať doma dostupnú technickú podporu. Teraz sme ich pripravili pre používateľov, ktorí majú doma dostupnú technickú podporu. Všetchny naše otázky, ktoré sú elektronicky odpovedané, môžete mať doma dostupnú technickú podporu. Teraz sme ich pripravili pre používateľov, ktorí majú doma dostupnú technickú podporu.

Smart camera hardware

Smart camera hardware for environmental monitoring

Are there specific use cases for hardware?

Engineering projects, many of them are often quite complex (hardware) but a microcontroller (Digital) can do a lot of things from monitoring, data processing and control. It can be used in many different ways: from simple data logging to complex data processing, or even as a control system for a robot. The most common use case is to monitor the environment and collect data for analysis.

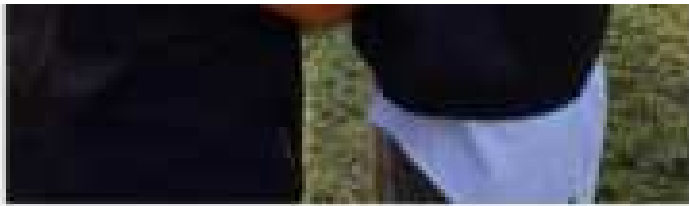
Should not be observed of other devices and platforms like a Raspberry, Arduino? It's a complex system?

Yes, there are other systems like a microcontroller (MCU) or a digital signal processor (DSP) that can be used for hardware and software development.

Osoba (poznáme ňu) sa pohybuje vyznačí
Môže byť obchodník, policajný dôstojník alebo iný typ...

Prírodná oblasť je tvorená z človeka, ktorý je súčasťou prírody a je súčasťou prírody a má práva a povinnosti. Prírodná oblasť je tvorená z človeka, ktorý je súčasťou prírody a je súčasťou prírody a má práva a povinnosti. Prírodná oblasť je tvorená z človeka, ktorý je súčasťou prírody a je súčasťou prírody a má práva a povinnosti.

NOVÝCH ČLÁNKOV

NOVÝCH ČLÁNKOV Dva ženy (poznáme ňu) sa pohybuje vyznačí...
Môže byť obchodník, policajný dôstojník alebo iný typ...

NOVÝCH ČLÁNKOV Dva muži (poznáme ňu) sa pohybuje vyznačí...
Môže byť obchodník, policajný dôstojník alebo iný typ...

NOVÝCH ČLÁNKOV Dva muži (poznáme ňu) sa pohybuje vyznačí...
Môže byť obchodník, policajný dôstojník alebo iný typ...

Prírodná oblasť je tvorená z človeka, ktorý je súčasťou prírody a je súčasťou prírody a má práva a povinnosti. Prírodná oblasť je tvorená z človeka, ktorý je súčasťou prírody a je súčasťou prírody a má práva a povinnosti.

UPJŠ v Košiciach otvorila akademický rok aj vynovené priestory Prírodovedeckej fakulty

21. 9. 2022, 8:55, Zdroj: slovenskyreporter.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ

Dosah: 1 677 GRP: 0,04 OTS: 0,00 AVE: 273 Eur

UPJŠ v Košiciach otvorila akademický rok aj vynovené priestory Prírodovedeckej fakulty

118

Košice: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** v pondelok slávnostne otvorila nový akademický rok aj zrekonštruované výučbové priestory Prírodovedeckej fakulty na Jesennej ulici. TASR o tom informovala hovorkyňa univerzity Laura Hoľanová.

Rekonštrukcia pozostávala zo zateplenia objektu, zateplenia strechy a stavebných úprav vnútorných priestorov

Rekonštrukcia stála 2 585 000 eur. Pozostávala zo zateplenia objektu, zateplenia strechy a stavebných úprav vnútorných priestorov. S prácami začali v decembri 2020. „Výsledkom približne ročnej rekonštrukcie sa docielilo, že budova spĺňa minimálnu požiadavku na energetickú hospodárnosť a po významnej obnove sa zatriedila do energetickej triedy A1 pre globálny ukazovateľ – primárna energia,“ uviedla.

Pribudol aj bezbariérový prístup do budovy a sociálne zariadenie pre imobilných

V rámci rekonštrukcie zrenovovali aj jedáleň a kuchyňu. „Z hľadiska stavebno-technického riešenia boli zrealizované výmeny nášľapných vrstiev podláh, podhládov a dverí. Všetky interiérové priestory boli vymaľované a nanovo omietnuté,“ spresnila s tým, že vymenili aj radiátory, vodovodné, kanalizačné či slaboprúdové rozvody. Okrem iného pribudol tiež bezbariérový prístup do budovy i sociálne zariadenie pre imobilných.

Hoľanová pre TASR povedala, že **UPJŠ** aktuálne eviduje 7000 zapísaných študentov. Súčasťou slávnostného otvorenia akademického roka 2022/2023 boli aj predstavenia nových profesorov či docentov, ako i odovzdávanie Cien rektora. Celodenný program zakončia Diskusným fórom profesorov.

Zdroj: TASR, foto: www.google.com, NN

Autor: no vo

Nový Reporter

Aktuálne správy

Služobník

Z regiónov

Svet

Krimi

Zdravie a šport

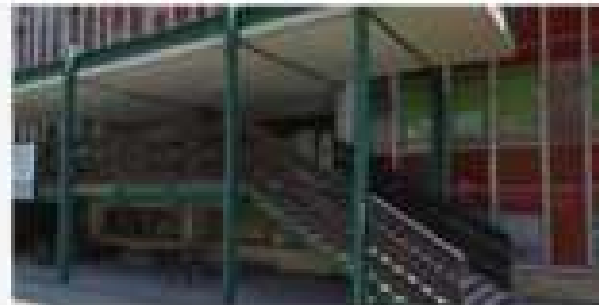
Restorácie

Výber

UPJŠ v Košiciach otvorila akademický rok aj vynovené priestory Prírodovedeckej fakulty

18.05.2022 10:00:00

Košice. Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach s poradiťskú odbornosťou otvorila nový akademický rok aj premodernizovanými vybudovanými priestormi Prírodovedeckej fakulty na jeseňovej ulici. TADR a tam informovala hovorkyňa univerzity Lucia Hlaváčová.

Rekonštrukcia pozostávala zo zateplenia objektu, zateplenia strechy a staviteľských prác vo vnútorných priestoroch.

Rekonštrukcia stála z 585 000 eur. Pozostávala zo zateplenia objektu, zateplenia strechy a staviteľských prác vo vnútorných priestoroch. O prácu začali v decembri 2020. „Výsledkom približne ročnej rekonštrukcie sa dočkáme, že budova spĺňa minimálnu požiadavku na energetickú hospodárnosť a je výraznejšie efektívnejšie sa odvíja do energetickej triedy A1 pre globálny úkonnosť – priemerná energia“ uviedla.

Práca sa aj bezplatne vyvíja prístup do budovy a spoločne zasadene pre mladých.

V rámci rekonštrukcie zmodernizovali aj parket a kuchyňa. „Z dôvodu stavebno-technického riešenia boli realizované výmenné nádobníkové vnútorné podlahy, podlahové a dvere. Všetky interiérové priestory boli vybudované a nanovo vymazané“ uviedla a tiež, že vymenili aj radiátory, vstrebávajú, kanalizačné O stabilizované rúrovy. Cieľom celého projektu bol bezbarierový prístup do budovy i spoločne zasadene pre mladých.

rektorát pre TADR privedla, že UPJŠ aktuálne má 1000 zamestnancov. Všeobecne odbornosť otvorila akademický rok 2022/2023 tak aj predstavenie nových profesorov a docentov, ako i súvisiaceho Cieľom celého a špeciálny program zameraný Diskusijný fórum profesorov.

Zdroj: TADR, foto: gormi.gazeta.rota, FPH

Finalisti ESET Science Award 2022: Pätnásť špičkových vedeckých a pedagogických osobností.

21. 9. 2022, 16:00, Zdroj: nextech.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 7 944 GRP: 0,18 OTS: 0,00 AVE: 546 Eur

O laureátoch rozhodne medzinárodná komisia na čele s nositeľkou Nobelovej ceny Adou Yonath

Ocenenie výnimočných vedcov ESET Science Award pozná tohtoročnú finálovú pätnástku. Tvoria ju špičkové vedecké osobnosti, mladé talenty aj osobnosti vysokoškolského vzdelávania z celého Slovenska. Laureátov vedeckých kategórií Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku a Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov vyberie medzinárodná komisia na čele s nositeľkou Nobelovej ceny za chémiu Adou Yonath. Všetkých laureátov spoznáme v piatok 14. októbra počas galavečera, ktorý bude odvysielaný na Jednotke v sobotu 15. októbra o 21.35 hod.

Ocenenie ESET Science Award už štyri roky vyzdvihuje prácu výnimočných vedeckých a pedagogických osobností a vysvetľuje verejnosti ich nenahraditeľnú úlohu v spoločnosti. Aj tento rok vybrali hodnotiace komisie tri finálové päťice pozostávajúce z vedcov a vedkýň, ktorí svojou prácou posúvajú vedné odbory, zaznamenávajú ohlas v medzinárodnej vedeckej komunite a výsledky ich práce majú prínos aj v iných oblastiach života alebo inovujú pedagogický proces.

„Dnešná spoločnosť prežíva krízu dôvery a záplavy dezinformácií. Vo vede je však úspešný len ten, kto dokáže svoje objavy podprieť objektívnymi faktami, ktoré vedia ostatní vedci overiť. Preto sú veda a vedci inšpiráciou pre slovenskú spoločnosť a ponúkajú spôsob, ako sa dostať z tejto krízy. Sme radi, že práve takýchto ľudí opäť predstavíme slovenskej verejnosti,“ vysvetľuje zmysel ocenenia generálny riaditeľ spoločnosti ESET Richard Marko.

O výbere laureátov kategórie Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku a Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov bude rozhodovať medzinárodná komisia. Tak ako je už tradíciou ocenenia, aj tento rok jej predsedá nositeľka Nobelovej ceny – izraelská biochemička Ada Yonath, ktorá toto najhodnotnejšie vedecké ocenenie získala v roku 2009. Ďalšími členmi komisie sú nemecká materiálková vedkyňa Anke Weidenkaff, ukrajinský materiálový chemik pôsobiaci v USA Yury Gogotsi, holandský onkológ a výskumník Rob Pieters a nemecký jadrový fyzik Manfred Lindner. O laureátoch v kategórii Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania rozhodne hodnotiacia komisia zložená zo zástupcov slovenských univerzít.

„Veľmi sa teším na zasadnutie medzinárodnej komisie. Je fascinujúce pozorovať špičkových svetových vedcov, ako diskutujú a hodnotia vedcov a vedkyne pôsobiace na Slovensku. Každý rok je to náročný výber, pretože všetci finalisti sú uznávaní odborníci. Medzinárodná komisia doteraz vždy veľmi pozitívne hodnotila výsledky ich práce,“ opisuje Paulína Böhmerová, manažérka pre vzťahy s vedeckou obcou spoločnosti ESET.

Laureáti ocenenia ESET Science Award sú vyberaní na základe náročného hodnotiaceho procesu, ktorý zohľadňuje celý komplex kritérií, ako sú prínos ich vedecko-výskumnej práce pre spoločnosť, vedecký výkon, merateľné scientometrické dáta, účasť na riešení významných medzinárodných výskumných projektov, zviditeľňovanie slovenskej vedy a výskumu v zahraničí či v prípade vysokoškolských pedagógov aj ich pedagogické zručnosti, inovácie vo výuke a ohlasy študentov.

Laureáti ocenenia budú vyhlásení počas slávnostného galavečera, ktorý sa uskutoční v piatok 14. októbra. RTVS ho odvysiela v sobotu 15. októbra o 21.35 hod. na Jednotke.

Finalisti a finalistky kategórie Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku (v abecednom poradí)

Roman Boča pôsobí na Fakulte prírodných vied Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave. Vo svojom výskume sa venuje anorganickej chémii, kvantovej chémii, špecificky experimentálnej a teoretickej magnetochémii.

Andrej Čerňanský pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Vo svojom výskume sa venuje evolúcii a diverzifikácii plazov.

Miroslava Kačániová pôsobí na Fakulte záhradníctva a krajinného inžinierstva Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre a vo výskumnom centre Agrobiotech. Zameriava sa na výskum antimikrobiálnych aktivít rastlinných silíc a liečivých rastlín v in vitro a in situ podmienkach proti mikroorganizmom.

Andrea Madarasová Gecková pôsobí na Fakulte sociálnych a ekonomických vied Univerzity Komenského v Bratislave a na Lekárskej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Vede výskum mapujúci nové výzvy dospievania generácie Z, ale zároveň i výskum zvládania náročných situácií pri poskytovaní zdravotníckej starostlivosti.

Silvia Pastoreková pôsobí v Biomedicínskom centre Slovenskej akadémie vied. Venuje sa výskumu mechanizmov, ktorými sa nádorové bunky prispôsobujú nedostatku kyslíka, a možnostiam ich využitia v diagnostike a liečbe rakoviny.

Finalisti a finalistky kategórie Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov (v abecednom poradí)

Miroslav Almáši pôsobí na Prírodovedeckej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Jeho výskum sa zaoberá využitím a aplikáciou pórovitých materiálov v oblastiach uskladnenia energie, biomedicíne a environmentálnej problematike.

Lucia Balážová pôsobí v Biomedicínskom centre Slovenskej akadémie vied. Skúma molekulárne mechanizmy, ktoré kontrolujú metabolickú aktivitu tukového tkaniva a zohrávajú úlohu v patogenéze obezity a diabetu.

Allan Böhm vedie kliniku a akadémiu precíznej medicíny - Premedix, pracuje v Národnom ústave srdcových a cievnych chorôb, vyučuje na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského a diaľkovo študuje na Univerzite v Oxforde. Vo svojom výskume kombinuje metódy molekulárnej biológie, digitálnych technológií a umelej inteligencie v oblasti srdcových ochorení.

Jaroslav Frnda pôsobí na Fakulte prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov Žilinskej univerzity v Žiline. Venuje sa kvalite multimediálnych služieb prenášaných prostredníctvom prístupových sietí novej generácie, algoritmom strojového učenia a analýze dát.

Daniel Jablonski pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Venuje sa evolučným a molekulárno-biogeografickým otázkam vzťahujúcim sa k pôvodu, rozšíreniu a ochrane druhovej a genetickej diverzity obojživelníkov a plazov.

Finalisti a finalistky kategórie Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania (v abecednom poradí)

Alexandra Bražinová pôsobí na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave ako prednostka Ústavu epidemiológie. V rámci vedeckého výskumu sa venuje epidemiológii infekčných, ako aj neprenosných chorôb a využitiu výstupov epidemiologického výskumu v medicíne založenej na dôkazoch.

Ladislav Janoušek pôsobí na Fakulte elektrotechniky a informačných technológií Žilinskej univerzity v Žiline. Venuje sa interakciám elektromagnetického poľa so živými organizmami a s vodivými materiálmi. Špecificky sa venuje elektromagnetickej biokompatibilite a nedeštruktívnej elektromagnetickej defektoskopii.

Renáta Oriňaková je prodekanka pre vedu, výskum a rozvoj Prírodovedeckej fakulty

Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. V rámci svojej výskumnej činnosti sa venuje elektrochemickej príprave funkčných nanoštruktúrovaných vrstiev či elektrokatalýze a biomedicíne.

Andrea Šagátová pôsobí na Fakulte elektrotechniky a informatiky Slovenskej technickej univerzity v Bratislave a primárne sa venuje témam jadrovej fyziky a techniky. V rámci vedeckého výskumu sa venuje predovšetkým vývoju polovodičových detektorov ionizujúceho žiarenia.

Lubomír Tomáška pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. S kolektívom spolupracovníkov a študentov sa venuje odhaľovaniu spôsobov komunikácie medzi jednotlivými časťami bunky a identifikácii molekulárnych mechanizmov udržiavania integrity genómu.

O Nadácii ESET

Nadácia ESET vznikla v roku 2011 a medzi jej primárne aktivity patrí popularizácia vedy a výskumu; rozvíjanie vzdelania v oblasti informačných technológií a internetovej bezpečnosti, ako aj podpora projektov týkajúcich sa občianskej spoločnosti. Za viac ako 10 rokov svojej úspešnej existencie Nadácia ESET vytvorila dlhodobé partnerstvá s organizáciami, ktorých ciele a výstupy prispievajú k naplneniu jej smerovania. Viac informácií nájdete na www.nadaciaeset.sk

O spoločnosti ESET

Spoločnosť ESET už vyše 30 rokov vyvíja popredný bezpečnostný softvér pre firmy i domácich používateľov na celom svete. Vďaka riešeniam chrániacim koncové a mobilné zariadenia a servery, šifrovaniu a dvojfaktorovej autentifikácii umožňuje firmám a organizáciám využívať plný potenciál ich technológií. ESET drží rekord v počte VB100 ocenení, ktoré udeľuje britský Virus Bulletin, vysokorešpektovaná nezávislá testovacia organizácia. Týždenník Trend ocenil ESET šesťkrát titulom Firma roka.

ESET sídli v Bratislave, regionálne pobočky má v Prahe, ČR; Jene, Mníchove, Nemecko; Bournemouthe, Veľká Británia; San Diegu, USA; Toronte, Kanada; Buenos Aires, Argentína; Sydney, Austrália, Singapure a japonskom Tokiu. Výskumné a vývojové centrá sú okrem Bratislavy, Košíc, Žiliny, Prahy a Brna aj v poľskom Krakove, britskom Tauntone, kanadskom Montreale a rumunskom Jasy. ESET má zastúpenie vo viac ako 200 krajinách a územiach sveta.

ESET

Autor: ESET | Všetky autorove články

VEDELI STE, ŽE?

HORIACA CIGARETA PRODUKUJE VIAC AKO
6 000 CHEMICKÝCH LÁTKO. VEĽA Z NICH JE ŠKODLIVÝCH.

Finalisti ESET Science Award 2022: Pätnásť špičkových vedeckých a pedagogických osobností.

UVEDENÉ
ESET
Science Award
2022

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

© laureáttech rozhodne medzinárodná komisia na čele s nositeľkou Nobelovej ceny Aduou Yonath

SAMSUNG

Galaxy Z Fold4

ocenjena v znamenitih kategorijah: **osobnost vrhunskega znanstvenika** po mnenju celotnega znanstvenega prostora, **vzornik** in **spodbujalec** vedeckih osebnosti, **młode talenty** in **osebnost** visokoškolskega vzdelovanja z celiške Slovenije. Laureátke vedeckých kategórií **Vynemálná osobnost vedy na Slovensku** a **Vynemálná osobnost vedy do 35 rokov** vyberie medzinárodná komisia na základe nositeľkou **Hubelovej ceny za chémiu Ady Fonath**. Všetkých laureátov spoznáme v piatok 14. októbra počas galavečera, ktorý bude odvysielaný na Jednotke v sobotu 15. októbra o 21.35 hod.

Ocenenie ESET Science Award sú činy, nely vystupujú prácu vynikajúcich vedeckých a pedagogických osobností a vysvetľuje úspechy ich nerestruktúrnú prácu v spoločnosti. Táto má vybrať hodnotiacu komisie to tréning prácu praxistóvajúce z vedcov a vedkyň, ktorí napužívajú postávky vedecké odlišný, vzostupujúce úspechy medzinárodnej vedeckej komunite a výsledky ich práce majú prínos aj v iných oblastiach (vrátane oblasti sociálnej pedagogickej práce).

„Znalosť spoločnosť praxistóv iných odlišný a rozličný disciplínami. Vo vede je však úplný sen, aby prácu svoje úspechy postúpil objektívny systém. Táto veda celým vedeckým svetom. Preto sú veda a veda vzájomnou pre úspechy spoločnosť a pomáha praxistóv, ako sa dostanú z týchto iných. Táto rada, že prácu takýchto ľudí spoľ predkladáme úspechy praxistóv, vysvetľuje úspechy osobnosti generálny riaditeľ spoločnosti ESET Richard Marko.“

O výbere laureátov kategórií **Vynemálná osobnost vedy na Slovensku** a **Vynemálná osobnost vedy do 35 rokov** budú rozhodovať medzinárodná komisia. Táto ako je už tradičnou ocenenia, aj tento rok je predovšetkým **Hubelovej cenou** – úspechy biochemičky **Ady Fonath**. Táto táto najhodnotnejšie vedecké ocenenie získala v roku 2008. Ďalšími členmi komisie sú nemecká molekúlová vedkyňa **Anke Weidenkoff**, ukrajinská molekúlová chemička pracujúca v USA **Yury Bogatyi**, holandský onkolog a výskumník **Rob Pieters** a nemecký jadrový fyzik **Manfred Lindner**. O laureátke v kategórii **Vynemálná osobnost visokoškolskeho vzdelávania** rozhodne hodnotiacu komisia zloženú zo štyroch slovenských univerzít.

„Veľmi sú ľahké na pochopenie medzinárodnej komisie. Je rozhodujúca postávky spoločných vedeckých úspechov, ako odlišný a hodnotu vedcov a vedkyň praxistóv na Slovensku. Každý rok je to náročný výber, pretože všetci kandidáti sú úspechy osobnosti. Medzinárodná komisia odlišný vždy veľmi pozitívne hodnotí výsledky ich práce.“
spája Polina Štefanová, manažérka pre vzťahy s vedeckou obcou spoločnosti ESET.

Laureáti ocenenia ESET Science Award sú vybraní na základe národného hodnotiaceho procesu, ktorý zahŕňa najmä komplexnú prácu, ako sú prínos ich vedeckého-výskumného práce pre spoločnosť, vedecký výskum, manažérskú kompetentnosť prácu, úspechy na poliach významných medzinárodných výskumných projektov, zjednotenie slovenskej vedy a výskumu v zahraničí a v prípade výskumných pedagogických aj iných pedagogických zručností. Všetky vo výbere a otázky študentov.

Laureáti ocenenia budú vyhlásení počas slávnostného galavečera, ktorý sa uskutoční v piatok 14. októbra. ETVS ho odvysielá v sobotu 15. októbra o 21.35 hod. na Jednotke.

Finalisti a finalistky kategória Vynemálná osobnost vedy na Slovensku (v obmedzenom počte)

Roman Boča pôsobí na Fakulte prírodných ved Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave. Vo svojom výskume sa venuje interakčným systémom, kvantovej chémii, špeciálny experimentálny a teoretický magnetofyzikálny.

Andrej Čerňanský pôsobí na Pedagogickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Vo svojom výskume sa venuje evolucion a diverzifikačným procesom.

Miroslava Kolářová pôsobí na Fakulte inžinierstva a logického inžinierstva Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre a vo Výskumnom centre Agrobiotech. Zameriava sa na výskum umrivárodných účtov rastlinných olejů a ľubých rastlín v in vitro a in situ podmienkach proti mikroorganizmom.

Andrea Madaraszová Gecklová pôsobí na Fakulte veterinárnych a ekonomických vied Univerzity Komenského v Bratislave a na Lekárskej fakulte Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Vede systémom mapujúci nové výzvy (rozširovanie genetiky Z, obe zložiek) výskum zúčastňuje rôznych štádií pri poskytnutí zdravotníckej starostlivosti.

Silvia Pastarčíková pôsobí v Biomedicínskom centre Slovenskej akadémie vied. Venuje sa výskumu mechanizmov, ktorými sa rôzové bunky prispôbujú metabolizmu kyslíka a množstvom kŕm vyúšťa v diagenéze a ľubie ľubie.

Finalisti a finalistky kategória Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov (v špeciálnom poradí)

Miroslav Almáš pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Jeho výskum sa zaoberá využitím a aplikáciou polymérnych materiálov v oblastiach udržateľnej energie, biomedicíne a environmentálnej problematiky.

Lucia Balážová pôsobí v Biomedicínskom centre Slovenskej akadémie vied. Súhrnovo študuje mechanizmy, ktoré kontroľujú metabolickú aktivitu tukového tkaniva a pohybovú aktivitu v patologickej obezite a diabete.

Alena Bábry vedie ústav a špeciálnu prevádzku medicíny - Premeda, pracuje v rôznych ústavoch zdravotníctva a zdravotných zariadení, vyučuje na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského a športovú študijnú na Univerzite v Opatovci. Vo svojom výskume kombinuje metódy molekulárnej biológie, digitálnych technológií a umelá inteligencia v oblasti zdravotných ochorení.

Jaroslav Fieda pôsobí na Fakulte inžinierstva a ekonomických vied Univerzity v Žilave. Venuje sa špeciálne multimediálnych služieb prevádzkovaných prostredníctvom prístupových sieťovej generácie, algoritmom a inovatívne učenia a analýzy dát.

Daniel Jablonský pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Venuje sa molekulárnym a molekulárnym biogenetickým otázkam vzťahom medzi prírodou, rozvojom ochrany životnej a genetickej diversity v živočíšnom a ľubie.

Finalisti a finalistky kategória Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania (v špeciálnom poradí)

Alexandra Brožková pôsobí na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave ako prednosta Ústavu epidemiológie. V rámci vedeckého výskumu sa venuje epidemiologickým faktorom, ako je napríklad potlačenie a využitie výskumu epidemiologického výskumu v medicínske zariadení na území.

Leoslav Janoušek pôsobí na Fakulte elektrotechnických a informačných technológií Žilavskej univerzity v Žilave. Venuje sa výskumom distribučných systémů ľubie in. ľubie organizácií a in. ľubie materiálov. Špeciálne sa venuje elektromagnetickej kompatibilitate a hybridnými elektromagnetickej defektológiou.

Renáta Orsková je prednosta pre veda, výskum a rozvoj Prírodovedeckej fakulty

Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. V rámci svojej výskumnej činnosti sa venuje elektrochemickej príprave ľubieho nanomateriálových vrstiev Di elektrokatalýze a biomedicíne.

Andrea Sagátová pôsobí na fakulte inžinierstva a informácií Slovenskej technickej univerzity v Bratislave a pomáha so výskumom ľuďom jednotlivej fyziky a techniky. V rámci vedeckého výskumu sa venuje predovšetkým vývoju počítačových detektorov korupčného správania.

Ľubomír Terodák pôsobí na Fakulte inžinierstva a informácií Univerzity Komenského v Bratislave. S kolektívom spolupracovníkov a študentov sa venuje odhaľovaniu spôsobov komunikácie medzi jednotlivými časťami bunky a identifikácii molekulárnych mechanizmov udržiavania integrity genómu.

O Nadšci ESET

Nadšci ESET vznikli v roku 2011 a medzi najväčšie aktivity patrí popularizácia vedy a výskumu, najmä v oblasti informačných technológií a informačnej bezpečnosti, ako aj podporu projektov týkajúcich sa občianskej spoločnosti. Za viac ako 10 rokov svojej existencie Nadšci ESET vytvorili širokú sieť partnerstiev a organizácií, ktorých cieľom je výskum podporovať a napomáhať jej smerovaniu. Viac informácií nájdete na www.nadsci.eset.sk.

O spoločnosti ESET

Spoločnosť **ESET už vyše 30 rokov** vyvíja bezpečnostný softvér pre firmy a domácnosti po celom svete. Vďaka veľkému chýbajúcom kľúčom a mobilným zariadeniam a servery, šifrovaniu a dyfuzivnej autentifikácii umožňuje firmám a organizáciám vyúžiť plnú potenciál ich technológií. ESET ESD rekord v počte VDDO ocenení, ktoré udaruje britský Virus Bulletin, vynikajúca bezpečnosť rozhodujú testovacia organizácia. Týždenné Threat Index ESET SecWiki, Malware Firms nájs.

ESET má v Bratislave, regionálne pobočky má v Praha, ČR, Jena, Nizozemsko, Nemecko, Švajčiarsko, Veľká Británie, San Diego, USA, Toronto, Kanada, Buenos Aires, Argentína, Sydney, Aus-011, Singapore a Japonskom Tokiu. Vyskúšajte si vývojové verzie na stránke Bratislava, Izrael, Španielsko, Poľsko a firma aj v poľskom Krakove, talianskom Turíne, španielskom Madride a rumunskom Jasi. ESET má zastúpenie vo viac ako 201 krajinách a celosvetovo.

ESET

ESSET AUTOMOBILE CLASSY

Poznáme finálovú pätnástku ocenenia ESET Science Award 2022

21. 9. 2022, 16:07, Zdroj: sav.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 8 163 GRP: 0,18 OTS: 0,00 AVE: 552 Eur

21. 9. 2022 | zhladané 193-krát

Ocenenie výnimočných vedcov ESET Science Award pozná tohtoročnú finálovú pätnástku. Tvoria ju špičkové vedecké osobnosti, mladé talenty aj osobnosti vysokoškolského vzdelávania z celého Slovenska. Laureátov vedeckých kategórií Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku a Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov vyberie medzinárodná komisia na čele s nositeľkou Nobelovej ceny za chémiu Adou Yonath. Všetkých laureátov spoznáme v piatok 14. októbra počas galavečera, ktorý bude odvysielaný na Jednotke v sobotu 15. októbra o 21.35 hod.

Ocenenie ESET Science Award už štyri roky vyzdvihuje prácu výnimočných vedeckých a pedagogických osobností a vysvetľuje verejnosti ich nenahraditeľnú úlohu v spoločnosti. Aj tento rok vybrali hodnotiace komisie tri finálové päťice pozostávajúce z vedcov a vedkýň, ktorí svojou prácou posúvajú vedné odbory, zaznamenávajú ohlas v medzinárodnej vedeckej komunite a výsledky ich práce majú prínos aj v iných oblastiach života alebo inovujú pedagogický proces.

„Dnešná spoločnosť prežíva krízu dôvery a záplavy dezinformácií. Vo vede je však úspešný len ten, kto dokáže svoje objavy podprieť objektívnymi faktami, ktoré vedú ostatní vedci overiť. Preto sú veda a vedci inšpiráciou pre slovenskú spoločnosť a ponúkajú spôsob, ako sa dostať z tejto krízy. Sme radi, že práve takýchto ľudí opäť predstavíme slovenskej verejnosti,“ vysvetľuje zmysel ocenenia generálny riaditeľ spoločnosti ESET Richard Marko.

O výbere laureátov kategórie Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku a Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov bude rozhodovať medzinárodná komisia. Tak ako je už tradíciou ocenenia, aj tento rok jej predsedá nositeľka Nobelovej ceny – izraelská biochemička Ada Yonath, ktorá toto najhodnotnejšie vedecké ocenenie získala v roku 2009. Ďalšími členmi komisie sú nemecká materiálková vedkyňa Anke Weidenkaff, ukrajinský materiálový chemik pôsobiaci v USA Yury Gogotsi, holandský onkológ a výskumník Rob Pieters a nemecký jadrový fyzik Manfred Lindner. O laureátovi v kategórii Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania rozhodne hodnotiacia komisia zložená zo zástupcov slovenských univerzít.

„Veľmi sa teším na zasadnutie medzinárodnej komisie. Je fascinujúce pozorovať špičkových svetových vedcov, ako diskutujú a hodnotia vedcov a vedkyne pôsobiace na Slovensku. Každý rok je to náročný výber, pretože všetci finalisti sú uznávaní odborníci. Medzinárodná komisia doteraz vždy veľmi pozitívne hodnotila výsledky ich práce,“ opisuje Paulína Böhmerová, manažérka pre vzťahy s vedeckou obcou spoločnosti ESET.

Laureáti ocenenia ESET Science Award sú vyberaní na základe náročného hodnotiaceho procesu, ktorý zohľadňuje celý komplex kritérií, ako sú prínos ich vedecko-výskumnej práce pre spoločnosť, vedecký výkon, merateľné scientometrické dáta, účasť na riešení významných medzinárodných výskumných projektov, zviditeľňovanie slovenskej vedy a výskumu v zahraničí či v prípade vysokoškolských pedagógov aj ich pedagogické zručnosti, inovácie vo výuke a ohlasy študentov.

Laureáti ocenenia budú vyhlásení počas slávnostného galavečera, ktorý sa uskutoční v piatok 14. októbra. RTVS ho odvysiela v sobotu 15. októbra o 21.35 hod. na Jednotke.

Finalisti a finalistky kategórie Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku (v abecednom poradí)

Roman Boča pôsobí na Fakulte prírodných vied Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave. Vo svojom výskume sa venuje anorganickej chémii, kvantovej chémii, špecificky experimentálnej a teoretickej magnetochémii.

Andrej Čerňanský pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Vo svojom výskume sa venuje evolúcii a diverzifikácii plazov.

Miroslava Kačániová pôsobí na Fakulte záhradníctva a krajinného inžinierstva Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre a vo výskumnom centre Agrobiotech. Zameriava sa na výskum antimikrobiálnych aktivít rastlinných silíc a liečivých rastlín v in vitro a in situ podmienkach proti mikroorganizmom.

Andrea Madarasová Gecková pôsobí na Fakulte sociálnych a ekonomických vied Univerzity Komenského v Bratislave a na Lekárskej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Vede výskum mapujúci nové výzvy dospievania generácie Z, ale zároveň i výskum zvládania náročných situácií pri poskytovaní zdravotníckej starostlivosti.

Silvia Pastoreková pôsobí v Biomedicínskom centre Slovenskej akadémie vied. Venuje sa výskumu mechanizmov, ktorými sa nádorové bunky prispôbujú nedostatku kyslíka, a možnostiam ich využitia v diagnostike a liečbe rakoviny.

Finalisti a finalistky kategórie Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov (v abecednom poradí)

Miroslav Almáši pôsobí na Prírodovedeckej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Jeho výskum sa zaoberá využitím a aplikáciou pórovitých materiálov v oblastiach uskladnenia energie, biomedicíne a environmentálnej problematike.

Lucia Balážová pôsobí v Biomedicínskom centre Slovenskej akadémie vied. Skúma molekulárne mechanizmy, ktoré kontrolujú metabolickú aktivitu tukového tkaniva a zohrávajú úlohu v patogenéze obezity a diabetu.

Allan Böhm vedie kliniku a akadémiu precíznej medicíny - Premedix, pracuje v Národnom ústave srdcových a cievnych chorôb, vyučuje na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského a diaľkovo študuje na Univerzite v Oxforde. Vo svojom výskume kombinuje metódy molekulárnej biológie, digitálnych technológií a umelej inteligencie v oblasti srdcových ochorení.

Jaroslav Frnda pôsobí na Fakulte prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov Žilinskej univerzity v Žiline. Venuje sa kvalite multimediálnych služieb prenášaných prostredníctvom prístupových sietí novej generácie, algoritmom strojového učenia a analýze dát.

Daniel Jablonski pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Venuje sa evolučným a molekulárno-biogeografickým otázkam vzťahujúcim sa k pôvodu, rozšíreniu a ochrane druhovej a genetickej diverzity obojživelníkov a plazov.

Finalisti a finalistky kategórie Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania (v abecednom poradí)

Alexandra Bražinová pôsobí na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave ako prednostka Ústavu epidemiológie. V rámci vedeckého výskumu sa venuje epidemiológii infekčných, ako aj neprenosných chorôb a využitiu výstupov epidemiologického výskumu v medicíne založenej na dôkazoch.

Ladislav Janoušek pôsobí na Fakulte elektrotechniky a informačných technológií Žilinskej univerzity v Žiline. Venuje sa interakciám elektromagnetického poľa so živými organizmami a s vodivými materiálmi. Špecificky sa venuje elektromagnetickej biokompatibilite a nedeštruktívnej elektromagnetickej defektoskopii.

Renáta Oriňaková je prodekanka pre vedu, výskum a rozvoj Prírodovedeckej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. V rámci svojej výskumnej činnosti sa venuje elektrochemickej príprave funkčných nanoštruktúrovaných vrstiev či elektrokatalýze a biomedicíne.

Andrea Šagátová pôsobí na Fakulte elektrotechniky a informatiky Slovenskej technickej univerzity v Bratislave a primárne sa venuje témam jadrovej fyziky a techniky. V rámci vedeckého výskumu sa venuje predovšetkým vývoju polovodičových detektorov ionizujúceho žiarenia.

Ľubomír Tomáška pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. S kolektívom spolupracovníkov a študentov sa venuje odhaľovaniu spôsobov komunikácie medzi jednotlivými časťami bunky a identifikácii molekulárnych mechanizmov udržiavania integrity genómu.

Zdroj: Eset Science Award

Foto: Eset Science Award

Súvisiace články

Autor: CSC - VS SAV

SLOVENSKÁ
AKADÉMIA
VIED

VEDA A VÝSKUM

VZDELÁVANIE A ŠTIPENDIA

DOKUMENTY

MEDIA

Aktuality

POZNÁME FINÁLOVÚ PATNÁSTKU OCENENIA ESET SCIENCE AWARD 2022

21. 9. 2022 | zhrnutie 18 min

Ocenenie výnimočných vedcov ESET Science Award pozna tohtoročnú finálovú pätnástku. Tvorí ju špičkové vedecké osobnosti, mladé talenty a osobnosti vysokoškolského učenia z celého Slovenska. Laureátov vedeckých kategórií Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku a Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov vyberie medzinárodná komisia na čele s nositeľkou Nobelovej ceny za chémiu Adou Yonath. Veľkých laureátov spoznáme v piatok 14. októbra počas galavečera, ktorý bude odvysielaný na Jednotke v sobotu 15. októbra o 21.35 hod.

Ocenenie ESET Science Award už štyri roky vyzdvihuje prácu výnimočných vedeckých a pedagogických osobností a vyvetľuje verejnosti ich nenahraditeľnú úlohu v spoločnosti. A tento rok vybral hodnotiace komisie tri finálové päťce pozostávajúce z vedcov a vedkýň, ktorí svojou prácou posúvajú viedne odbory, zameriavajú chceli v medzinárodnej vedeckej komunite a výsledky ich práce majú prímou aj v iných oblastiach života alebo inovujú pedagogický proces.

„Druhá spoločnosť prechádza krízou dôvery a záplavou dezinformácií. Vo vede je však úspechy ťmár ťmár. Preto chceme, aby sa každý vedec v Slovensku cítil podporovaný. Preto sme sa rozhodli, že každý vedec bude ocenený. Preto sme si vybrali päť finálových päťok.“

...vymenoujú svoje najlepšie pracovníkov vedeckej oblasti, ktorí majú záujem o výskum v oblasti vedy a vedy inšpiráciou pre slovenskú spoločnosť a ponúkajú spätnú ako sa dostať z tejto krízy. Sme radi, že pôbe takýchto ľudí opäť prichádzame slovenskej verejnosti. Vysvetľuje zmysel ocenenia generálny riaditeľ spoločnosti ESET Richard Marko.

O výbere laureátov kategórie Vynimočná osobnosť vedy na Slovensku a Vynimočná osobnosť vedy do 35 rokov bude rozhodovať medzinárodná komisia. Tak ako je už tradíciou ocenenia, aj tento rok jej predsedá nositeľka Nobelovej ceny - izraelská biochemička Ada Yonath, ktorá toto najhodnotnejšie vedecké ocenenie získala v roku 2009. Ďalšími členmi komisie sú nemecká materiálno-vedkyňa Anke Weidenkaff, ukrajinský materiálno-chemik pôsobiaci v USA Yury Gogotsi, holandský onkológ a výskumník Rob Pleters a nemecký jadrový fyzik Manfred Lindner. O laureátovi v kategórii Vynimočná osobnosť vysokokoškolského vzdelávania rozhodne hodnotiaca komisia zložená zo zástupcov slovenských univerzít.

„Veľmi sa teším na zasadnutie medzinárodnej komisie. Je fascinujúce pozorovať špičkových svetových vedcov, ako diskutujú a hodnotia vedcov a vedčynie pôsobiace na Slovensku. Každý rok je to náročný výber, pretože všetci finalisti sú uznávaní odborníci. Medzinárodná komisia doteraz vždy veľmi pozitívne hodnotila výskedy ich práce,“ opísaže Paulína Böhmerová, manažérka pre vzťahy s vedeckou obcou spoločnosti ESET.

Laureáti ocenenia ESET Science Award sú vybraní na základe náročného hodnotiaceho procesu, ktorý zahŕňaňuje celý komplex kritérií, ako sú prínas ich vedecko-výskumnej práce pre spoločnosť, vedecký výkon, mestateľné scientometrické dáta, účasť na riadení významných medzinárodných výskumných projektov, zviditeľňovanie slovenskej vedy a výskumu v zahraničí či v prípade vysokoškolských pedagógov aj ich pedagogické zručnosti, inovácie vo výuke a ohlasy študentov.

Laureáti ocenenia budú vyhlásení počas slávnostného galavečera, ktorý sa uskutoční v piatok 14. októbra. RTVS ho odvysielala v sobotu 15. októbra o 21:35 hod. na Jednotke.

Finalisti a finalistky kategórie Vynimočná osobnosť vedy na Slovensku (v abecednom poradí)

Roman Boča pôsobí na Fakulte prírodných vied Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave. Vo svojom výskume sa venuje anorganickej chémii, kvantovej chémii, špecificky experimentálnej a teoretickej magnetochemii.

Andrej Cerfanský pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Vo svojom výskume sa venuje evolúci a diverzifikácii pŕazov.

Miroslava Kečánová pôsobí na Fakulte zhradnictva a krajinného inžinierstva Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre a vo výskumnom centre Agrobiotech. Zameriava sa na výskum antimikrobiálnych aktivít rastlinných sŕc a liečivých rastlín v in vitro a in situ podmienkach proti mikroorganizmom.

Andrea Madarasová-Gecková pôsobí na Fakulte sociálnych a ekonomických vied Univerzity Komenského v Bratislave a na Lekárskej fakulte Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Viedie výskum mapujúci nové výzvy dospievajúcej generácie Z ako zdravotní i výskum zvládania náročných situácií pri poskytovaní zdravotníckej starostlivosti.

Sŕvia Pastorková pôsobí v Biomedicínskom centre Slovenskej akadémie vied. Venuje sa výskumu mechanizmov, ktorými sa nádorové bunky prispôsobujú nedostatku kyslíka, a možnostiam ich využitia v diagnostike a liečbe rakoviny.

Finalisti a finalistky kategórie Vynimočná osobnosť vedy do 35 rokov (v abecednom poradí)

Miroslav Almási pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Jeho výskum sa zaoberá využitím a aplikáciou pŕovŕitých materiálov v oblastiach ukládania energie, biomedicíne a environmentálnej problematiky.

Lucia Baňáková pôsobí v Biomedicínskom centre Slovenskej akadémie vied. Škúma molekulárne

mechanizmy, ktoré kontrolujú metabolickú aktivitu tukového tkaniva a zohrávajú úlohu v patogenéze obezity a diabetu.

Alan Böhm vedie kliniku a akademiu precíznej medicíny - Premedia, pracuje v Národnom ústave srdcových a cievnych chorôb, vyučuje na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského a diaľkovo študuje na Univerzite v Oxforde. Vo svojom výskume kombinuje metódy molekulárnej biológie, digitálnych technológií a umelej inteligencie v oblasti srdcových ochorení.

Jaroslav Frnda pôsobí na Fakulte prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov Žilinskej univerzity v Žiline. Venuje sa kvalite multimediálnych služieb prenášaných prostredníctvom prístupových sietí novej generácie, algoritmom strojového učenia a analýze dát.

Daniel Jablonski pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Venuje sa evolučným a molekulárno-biogeografickým otázkam vzťahujúcim sa k pôvodu, rozšíreniu a ochrane druhej a genetickú diverzitu obojživelníkov a plazov.

Etnistka a finalistka kategórie Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania (v abecednom poradí)

Alexandra Bražňová pôsobí na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave ako prednosta Ústavu epidemiológie. V rámci vedeckého výskumu sa venuje epidemiológii infekčných, ako aj neprenosných chorôb a využitiu výstupov epidemiologického výskumu v medicíne založeného na dôkazoch.

Ladislav Janoušek pôsobí na Fakulte elektrotechniky a informačných technológií Žilinskej univerzity v Žiline. Venuje sa interakciám elektromagnetického poľa so živými organizmami a s vodivými materiálmi. Špeciálne sa venuje elektromagnetickej biokompatibilite a nedeštruktívnej elektromagnetickej defektoskopii.

Renata Orňáková je prodekanka pre vedu, výskum a rozvoj Prírodovedeckej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. V rámci svojej výskumnej činnosti sa venuje elektrochemickej príprave funkčných nanoštrukturalizovaných vrstiev O elektrokatalýze a biomedicíne.

Andrea Šegátová pôsobí na Fakulte elektrotechniky a informatiky Slovenskej technickej univerzity v Bratislave a primárne sa venuje témam jadrovej fyziky a techniky. V rámci vedeckého výskumu sa venuje predovšetkým vývoju polovodičových detektorov ionizujúceho žiarenia.

Lubomír Tomáška pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. S kolektívom spolupracovníkov a študentov sa venuje odhaľovaniu spôsobov komunikácie medzi jednotlivými časťami bunky a identifikácii molekulárnych mechanizmov udržiavania integrity genómu.

Zdroj: Eset Science Award

Foto: Eset Science Award

Súvisiace články

Zverejnili mená 15 finalistov ESET Science Award v troch kategóriach:...

21. 9. 2022, 17:20, Zdroj: dennikn.sk, Vydavateľ: N Press, s.r.o., Autor: Marek Bažík, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 267 067 GRP: 5,93 OTS: 0,06 AVE: 1944 Eur

Zverejnili mená 15 finalistov ESET Science Award v troch kategóriach: výnimočná osobnosť vedy na Slovensku, výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov a výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania. Laureátov vyhlásia počas galavečera 14. októbra, RTVS ho odvysielala o deň neskôr.

Medzinárodnej komisii, ktorá vyberá laureátov v dvoch hlavných kategóriách, predsedá izraelská biochemička Ada Yonath, ktorá v roku 2009 získala Nobelovu cenu za chémiu.

Ďalšími členmi komisie sú nemecká materiálová vedkyňa Anke Weidenkaff, ukrajinský materiálový chemik pôsobiaci v USA Yury Gogotsi, holandský onkológ a výskumník Rob Pieters a nemecký jadrový fyzik Manfred Lindner.

O laureátovi v kategórii Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania rozhodne hodnotiaca komisia zložená zo zástupcov slovenských univerzít.

Finalisti a finalistky

Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku

Roman Boča pôsobí na Fakulte prírodných vied Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave. Vo svojom výskume sa venuje anorganickej chémii, kvantovej chémii, špecificky experimentálnej a teoretickej magnetochémii.

Andrej Čerňanský pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Vo svojom výskume sa venuje evolúcii a diverzifikácii plazov.

Miroslava Kačániová pôsobí na Fakulte záhradníctva a krajinného inžinierstva Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre a vo výskumnom centre Agrobiotech. Zameriava sa na výskum antimikrobiálnych aktivít rastlinných silíc a liečivých rastlín v in vitro a in situ podmienkach proti mikroorganizmom.

Andrea Madarasová Gecková pôsobí na Fakulte sociálnych a ekonomických vied Univerzity Komenského v Bratislave a na Lekárskej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Vede výskum mapujúci nové výzvy dospievania generácie Z, ale zároveň i výskum zvládania náročných situácií pri poskytovaní zdravotníckej starostlivosti.

Silvia Pastoreková pôsobí v Biomedicínskom centre Slovenskej akadémie vied. Venuje sa výskumu mechanizmov, ktorými sa nádorové bunky prispôsobujú nedostatku kyslíka, a možnostiam ich využitia v diagnostike a liečbe rakoviny.

Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov

Miroslav Almáši pôsobí na Prírodovedeckej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Jeho výskum sa zaoberá využitím a aplikáciou pórovitých materiálov v oblastiach uskladnenia energie, biomedicíne a environmentálnej problematike.

Lucia Balážová pôsobí v Biomedicínskom centre Slovenskej akadémie vied. Skúma molekulárne mechanizmy, ktoré kontrolujú metabolickú aktivitu tukového tkaniva a zohrávajú úlohu v patogenéze obezity a diabetu.

Allan Böhms vedie kliniku a akadémiu precíznej medicíny – Premedix, pracuje v Národnom ústave srdcových a cievnych chorôb, vyučuje na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského a diaľkovo študuje na Univerzite v Oxforde. Vo svojom výskume kombinuje metódy molekulárnej biológie, digitálnych technológií a umelej inteligencie v oblasti srdcových ochorení.

Jaroslav Frnda pôsobí na Fakulte prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov Žilinskej univerzity v Žiline. Venuje sa kvalite multimediálnych služieb prenášaných prostredníctvom prístupových sietí novej generácie, algoritmom strojového učenia a analýze dát.

Daniel Jablonski pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Venuje sa evolučným a molekulárno-biogeografickým otázkam vzťahujúcim sa k pôvodu, rozšíreniu a ochrane druhovej a genetickej diverzity obojživelníkov a plazov.

Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania

Alexandra Bražinová pôsobí na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave ako prednostka Ústavu epidemiológie. V rámci vedeckého výskumu sa venuje epidemiológii infekčných, ako aj neprenosných chorôb a využitiu výstupov epidemiologického výskumu v medicíne založenej na dôkazoch.

Ladislav Janoušek pôsobí na Fakulte elektrotechniky a informačných technológií Žilinskej univerzity v Žiline. Venuje sa interakciám elektromagnetického poľa so živými organizmami a s vodivými materiálmi. Špecificky sa venuje elektromagnetickej biokompatibilite a nedeštruktívnej elektromagnetickej defektoskopii.

Renáta Oriňaková je prodekanka pre vedu, výskum a rozvoj Prírodovedeckej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. V rámci svojej výskumnej činnosti sa venuje elektrochemickej príprave funkčných nanoštruktúrovaných vrstiev či elektrokatalýze a biomedicíne.

Andrea Šagátová pôsobí na Fakulte elektrotechniky a informatiky Slovenskej technickej univerzity v Bratislave a primárne sa venuje témam jadrovej fyziky a techniky. V rámci vedeckého výskumu sa venuje predovšetkým vývoju polovodičových detektorov ionizujúceho žiarenia.

Lubomír Tomáška pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. S kolektívom spolupracovníkov a študentov sa venuje odhaľovaniu spôsobov komunikácie medzi jednotlivými časťami bunky a identifikácii molekulárnych mechanizmov udržiavania integrity genómu.

Autor: Marek Bažík

25. septembra 2022 17:28

15 finalistov ESET Science Award

Zverejnili mená 15 finalistov ESET Science Award v troch kategóriách: výnimočná osobnosť vedy na Slovensku, výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov a výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania. Laureátov vyhlásia počas galavečera 14. októbra, RTVS ho odvysielala o deň neskôr.

Medzinárodnej komisii, ktorá vyberá laureátov v dvoch hlavných kategóriách, predsedá izraelská biochemička Ada Yonath, ktorá v roku 2009 získala Nobelovu cenu za chémiu.

Ďalšími členmi komisie sú nemecká materiálková vedkyňa Anke Weidenkauff, ukrajinský materiálový chemik pôsobiaci v USA Yury Gogotsi, holandský onkológ a výskumník Rob Pleters a nemecký jadrový fyzik Manfred Lindner.

O laureátovi v kategórii Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania rozhodne hodnotiacia komisia zložená zo zástupcov slovenských univerzít.

Finalisti a finalistky

Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku

Roman Boča pôsobí na Fakulte prírodných vied Univerzity sv. Cyrila

a metóda v ITNave. vo svojom výskume sa venuje anorganickej chémii, kvantovej chémii, špecificky experimentálnej a teoretickej magnetochemii.

Andrej Čerňanský pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Vo svojom výskume sa venuje evolúcii a diverzifikácii plazov.

Miroslava Kačániová pôsobí na Fakulte záhradníctva a krajinného inžinierstva Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre a vo výskumnom centre Agrobiotech. Zameriava sa na výskum antimikrobiálnych aktivít rastlinných sílic a liečivých rastlín v in vitro a in situ podmienkach proti mikroorganizmom.

Andrea Madarasová Gecková pôsobí na Fakulte sociálnych a ekonomických vied Univerzity Komenského v Bratislave a na Lekárskej fakulte Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Vede výskum mapujúci nové výzvy dospievania generácie Z, ale zároveň i výskum zvládania náročných situácií pri poskytovaní zdravotnickej starostlivosti.

Silvia Pastoreková pôsobí v Biomedicínskom centre Slovenskej akadémie vied. Venuje sa výskumu mechanizmov, ktorými sa nádorové bunky prispôbujú nedostatku kyslíka, a možnostiam ich využitia v diagnostike a liečbe rakoviny.

Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov

Miroslav Almáši pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Jeho výskum sa zaoberá využitím a aplikáciou pórovitých materiálov v oblastiach uskladnenia energie, biomedicíne a environmentálnej problematike.

Lucia Balážová pôsobí v Biomedicínskom centre Slovenskej akadémie vied. Skúma molekulárne mechanizmy, ktoré kontrolujú metabolickú aktivitu tukového tkaniva a zohrávajú úlohu v patogenéze obezity a diabetu.

Allan Böhm vedie kliniku a akadémiu precíznej medicíny – Premedit, pracuje v Národnom ústave srdcových a cievnych chorôb, vyučuje na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského a diaľkovo študuje na Univerzite v Oxforde. Vo svojom výskume kombinuje metódy molekulárnej biológie, digitálnych technológií a umelej inteligencie v oblasti srdcových ochorení.

Jaroslav Frnda pôsobí na Fakulte prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov Žilinskej univerzity v Žiline. Venuje sa kvalite multimediálnych služieb prenášaných prostredníctvom prístupových sietí novej generácie, algoritmom strojového učenia a analýze dát.

Daniel Jablonski pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Venuje sa evolučným a molekulárno-biogeografickým otázkam vzťahujúcim sa k pôvodu, rozšíreniu a ochrane druhovej a genetickej diverzity obojživelníkov a plazov.

Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania

Alexandra Bražinová pôsobí na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave ako prednostka Ústavu epidemiológie. V rámci vedeckého výskumu sa venuje epidemiológii infekčných, ako aj neprenosných chorôb a využitiu výstupov epidemiologického výskumu v medicíne založenej na dôkazoch.

Ladislav Janoušek pôsobí na Fakulte elektrotechniky a informačných technológií Žilinskej univerzity v Žiline. Venuje sa interakciám

elektromagnetického poľa so živými organizmami a s vodivými materiálmi. Špecificky sa venuje elektromagnetickej biokompatibilite a nedeštruktívnej elektromagnetickej defektoskopii.

Renáta Oriňaková je prodekanka pre vedu, výskum a rozvoj Prírodovedeckej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. V rámci svojej výskumnej činnosti sa venuje elektrochemickej príprave funkčných nanoštruktúrovaných vrstiev či elektrokatalýze a biomedicíne.

Andrea Šagátová pôsobí na Fakulte elektrotechniky a informatiky Slovenskej technickej univerzity v Bratislave a primárne sa venuje témam jadrovej fyziky a techniky. V rámci vedeckého výskumu sa venuje predovšetkým vývoju polovodičových detektorov ionizujúceho žiarenia.

Lubomír Tomáška pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. S kolektívom spolupracovníkov a študentov sa venuje odhaľovaniu spôsobov komunikácie medzi jednotlivými časťami bunky a identifikácii molekulárnych mechanizmov udržiavania integrity genómu.

Finalisti ESET Science Award 2022: Pätnásť špičkových vedeckých a pedagogických osobností.

21. 9. 2022, 17:58, Zdroj: touchit.sk, Vydavateľ: touchIT, s.r.o., Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Dosah: 44 172 GRP: 0,98 OTS: 0,01 AVE: 668 Eur

O laureátoch rozhodne medzinárodná komisia na čele s nositeľkou Nobelovej ceny Adou Yonath

Ocenenie výnimočných vedcov ESET Science Award pozná tohtoročnú finálovú pätnástku. Tvoria ju špičkové vedecké osobnosti, mladé talenty aj osobnosti vysokoškolského vzdelávania z celého Slovenska. Laureátov vedeckých kategórií Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku a Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov vyberie medzinárodná komisia na čele s nositeľkou Nobelovej ceny za chémiu Adou Yonath. Všetkých laureátov spoznáme v piatok 14. októbra počas galavečera, ktorý bude odvysielaný na Jednotke v sobotu 15. októbra o 21.35 hod.

Ocenenie ESET Science Award už štyri roky vyzdvihuje prácu výnimočných vedeckých a pedagogických osobností a vysvetľuje verejnosti ich nenahraditeľnú úlohu v spoločnosti. Aj tento rok vybrali hodnotiace komisie tri finálové päťice pozostávajúce z vedcov a vedkýň, ktorí svojou prácou posúvajú vedné odbory, zaznamenávajú ohlas v medzinárodnej vedeckej komunite a výsledky ich práce majú prínos aj v iných oblastiach života alebo inovujú pedagogický proces.

„Dnešná spoločnosť prežíva krízu dôvery a záplavy dezinformácií. Vo vede je však úspešný len ten, kto dokáže svoje objavy podprieť objektívnymi faktami, ktoré vedia ostatní vedci overiť. Preto sú veda a vedci inšpiráciou pre slovenskú spoločnosť a ponúkajú spôsob, ako sa dostať z tejto krízy. Sme radi, že práve takýchto ľudí opäť predstavíme slovenskej verejnosti,“ vysvetľuje zmysel ocenenia generálny riaditeľ spoločnosti ESET Richard Marko.

O výbere laureátov kategórie Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku a Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov bude rozhodovať medzinárodná komisia. Tak ako je už tradíciou ocenenia, aj tento rok jej predsedá nositeľka Nobelovej ceny – izraelská biochemička Ada Yonath, ktorá toto najhodnotnejšie vedecké ocenenie získala v roku 2009. Ďalšími členmi komisie sú nemecká materiálková vedkyňa Anke Weidenkaff, ukrajinský materiálový chemik pôsobiaci v USA Yury Gogotsi, holandský onkológ a výskumník Rob Pieters a nemecký jadrový fyzik Manfred Lindner. O laureátovi v kategórii Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania rozhodne hodnotiacia komisia zložená zo zástupcov slovenských univerzít.

„Veľmi sa teším na zasadnutie medzinárodnej komisie. Je fascinujúce pozorovať špičkových svetových vedcov, ako diskutujú a hodnotia vedcov a vedkyne pôsobiace na Slovensku. Každý rok je to náročný výber, pretože všetci finalisti sú uznávaní odborníci. Medzinárodná komisia doteraz vždy veľmi pozitívne hodnotila výsledky ich práce,“ opisuje Paulína Böhmerová, manažérka pre vzťahy s vedeckou obcou spoločnosti ESET.

Laureáti ocenenia ESET Science Award sú vyberaní na základe náročného hodnotiaceho procesu, ktorý zohľadňuje celý komplex kritérií, ako sú prínos ich vedecko-výskumnej práce pre spoločnosť, vedecký výkon, merateľné scientometrické dáta, účasť na riešení významných medzinárodných výskumných projektov, zviditeľňovanie slovenskej vedy a výskumu v zahraničí či v prípade vysokoškolských pedagógov aj ich pedagogické zručnosti, inovácie vo výuke a ohlasy študentov.

Laureáti ocenenia budú vyhlásení počas slávnostného galavečera, ktorý sa uskutoční v piatok 14. októbra. RTVS ho odvysiela v sobotu 15. októbra o 21.35 hod. na Jednotke.

Finalisti a finalistky kategórie Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku (v abecednom poradí)

Roman Boča pôsobí na Fakulte prírodných vied Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave. Vo svojom výskume sa venuje anorganickej chémii, kvantovej chémii, špecificky experimentálnej a teoretickej magnetochémii.

Andrej Čerňanský pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Vo svojom výskume sa venuje evolúcii a diverzifikácii plazov.

Miroslava Kačániová pôsobí na Fakulte záhradníctva a krajinného inžinierstva Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre a vo výskumnom centre Agrobiotech. Zameriava sa na výskum antimikrobiálnych aktivít rastlinných silíc a liečivých rastlín v in vitro a in situ podmienkach proti mikroorganizmom.

Andrea Madarasová Gecková pôsobí na Fakulte sociálnych a ekonomických vied Univerzity Komenského v Bratislave a na Lekárskej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Vede výskum mapujúci nové výzvy dospievania generácie Z, ale zároveň i výskum zvládania náročných situácií pri poskytovaní zdravotníckej starostlivosti.

Silvia Pastoreková pôsobí v Biomedicínskom centre Slovenskej akadémie vied. Venuje sa výskumu mechanizmov, ktorými sa nádorové bunky prispôsobujú nedostatku kyslíka, a možnostiam ich využitia v diagnostike a liečbe rakoviny.

Finalisti a finalistky kategórie Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov (v abecednom poradí)

Miroslav Almáši pôsobí na Prírodovedeckej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Jeho výskum sa zaoberá využitím a aplikáciou pórovitých materiálov v oblastiach uskladnenia energie, biomedicíne a environmentálnej problematike.

Lucia Balážová pôsobí v Biomedicínskom centre Slovenskej akadémie vied. Skúma molekulárne mechanizmy, ktoré kontrolujú metabolickú aktivitu tukového tkaniva a zohrávajú úlohu v patogenéze obezity a diabetu.

Allan Böhm vedie kliniku a akadémiu precíznej medicíny – Premedix, pracuje v Národnom ústave srdcových a cievnych chorôb, vyučuje na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského a diaľkovo študuje na Univerzite v Oxforde. Vo svojom výskume kombinuje metódy molekulárnej biológie, digitálnych technológií a umelej inteligencie v oblasti srdcových ochorení.

Jaroslav Frnda pôsobí na Fakulte prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov Žilinskej univerzity v Žiline. Venuje sa kvalite multimediálnych služieb prenášaných prostredníctvom prístupových sietí novej generácie, algoritmom strojového učenia a analýze dát.

Daniel Jablonski pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Venuje sa evolučným a molekulárno-biogeografickým otázkam vzťahujúcim sa k pôvodu, rozšíreniu a ochrane druhovej a genetickej diverzity obojživelníkov a plazov.

Finalisti a finalistky kategórie Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania (v abecednom poradí)

Alexandra Bražinová pôsobí na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave ako prednostka Ústavu epidemiológie. V rámci vedeckého výskumu sa venuje epidemiológii infekčných, ako aj neprenosných chorôb a využitiu výstupov epidemiologického výskumu v medicíne založenej na dôkazoch.

Ladislav Janoušek pôsobí na Fakulte elektrotechniky a informačných technológií Žilinskej univerzity v Žiline. Venuje sa interakciám elektromagnetického poľa so živými organizmami a s vodivými materiálmi. Špecificky sa venuje elektromagnetickej biokompatibilite a nedeštruktívnej elektromagnetickej defektoskopii.

Renáta Oriňaková je prodekanka pre vedu, výskum a rozvoj Prírodovedeckej fakulty

Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. V rámci svojej výskumnej činnosti sa venuje elektrochemickej príprave funkčných nanoštruktúrovaných vrstiev či elektrokatalýze a biomedicíne.

Andrea Šagátová pôsobí na Fakulte elektrotechniky a informatiky Slovenskej technickej univerzity v Bratislave a primárne sa venuje témam jadrovej fyziky a techniky. V rámci vedeckého výskumu sa venuje predovšetkým vývoju polovodičových detektorov ionizujúceho žiarenia.

Lubomír Tomáška pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. S kolektívom spolupracovníkov a študentov sa venuje odhaľovaniu spôsobov komunikácie medzi jednotlivými časťami bunky a identifikácii molekulárnych mechanizmov udržiavania integrity genómu.

Značky: eset

Autor: redakcia touchIT

Finalisti ESET Science Award 2022: Päťnásť špičkových vedeckých a pedagogických osobností.

aktuality monitor.sk | 21. septembra 2022

O laureátoch rozhodla medzinárodná komisia na čele s nositeľkou Nobelovej ceny Ada Yonath

Granicou výnimočných vedcov ESET Science Award podala celosvetovú svetovú garanciu. Tvorila ju špičková vedecká osobnosť, mladá talenty a globálne vysokoškolské vedecké inštitúcie z celého sveta. Laureátov vedeckých kategórií vybral medzinárodná komisia na čele s nositeľkou Nobelovej ceny za chémiu Adou Yonath. Všetkých laureátov spravíme v piatok 14. októbra počas galavečera, ktorý bude odvysielaný na jedyňke v sobotu 15. októbra o 21.30 hod.

Granicou ESET Science Award od 1971 roky vyberajú prísu výnimočných vedeckých a pedagogických osobností a vyznamenávajú ich medzinárodnou komisiou. Aj tento rok vybral medzinárodná komisia na čele s nositeľkou Nobelovej ceny za chémiu Adou Yonath. Všetkých laureátov spravíme v piatok 14. októbra počas galavečera, ktorý bude odvysielaný na jedyňke v sobotu 15. októbra o 21.30 hod.

„Zdieľal som túto príležitosť s mojou dcerou a dcerou, ktorá má 10 rokov. Je to pre ňu veľká príležitosť. Som veľmi rád, že môžem byť súčasťou tejto príležitosti. Som veľmi rád, že môžem byť súčasťou tejto príležitosti. Som veľmi rád, že môžem byť súčasťou tejto príležitosti.“

O výbere laureátov kategórie vedecká osobnosť vedľa na Slovensku a výnimočná vedecká vedľa do 25 rokov bude rozhodovať medzinárodná komisia. Tá je na čele s nositeľkou Nobelovej ceny za chémiu Adou Yonath, ktorá toto vyznamenávanie vedľa v oblasti chémie získala v roku 2016. Ďalšie členky komisie sú americká molekularná vedkyňa **Anne Weiskopf**, bývalá nemecká vedkyňa a profesorka v USA **Yury Izrael**, holandská vedkyňa a výskumníčka **Sab Petrus** a nemecký jazykovedec **Maximal Linde**. O laureátov v kategórii pedagogická osobnosť rozhodne medzinárodná komisia, ktorá je na čele s nositeľkou Nobelovej ceny za chémiu Adou Yonath.

„Môžem sa tešiť na zdieľanie medzinárodného uznania, že sa stávajú súčasťou svetového vedeckého a pedagogického výnimočnosti. Som veľmi rád, že môžem byť súčasťou tejto príležitosti. Som veľmi rád, že môžem byť súčasťou tejto príležitosti.“

TOP GADGETY | NOVÉ PRÍSLUŠENSTVO | AKCIOVÉ PRÍSLUŠENSTVO

TOUCH | **Nové príslušenstvo** | **AKCIOVÉ PRÍSLUŠENSTVO**

TOUCH | **Nové príslušenstvo** | **AKCIOVÉ PRÍSLUŠENSTVO**

TOUCH | **Nové príslušenstvo** | **AKCIOVÉ PRÍSLUŠENSTVO**

TOUCH | **Nové príslušenstvo** | **AKCIOVÉ PRÍSLUŠENSTVO**

TOUCH | **Nové príslušenstvo** | **AKCIOVÉ PRÍSLUŠENSTVO**

TOUCH | **Nové príslušenstvo** | **AKCIOVÉ PRÍSLUŠENSTVO**

Alexandra Štrábová pôsobí na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave ako prednostka Ústavu experimentálnej fyziológie a celkovej fyziológie, v rámci vedeckého systému sa venuje experimentálnej fyziológii, ako aj reprezentácii štátu v súťaži štátnych experimentálnych súťaží a medzinárodnej vedeckej konferencii.

Zuzana Janáčková pôsobí na Fakulte zdravotných a odborných technických štúdií univerzity v Žilane, venuje sa vzdelávaniu študentov a vedeckým prácam, je členkou odborného športového na úseku zdravotnej športovej a vedeckej úseku zdravotnej športovej úseku.

Beata Drobková je prednostkou pre vedecké výskum úseku Prírodovednej fakulty

univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. V rámci vedeckého systému venuje sa výskumu v oblasti učebnej prípravy študentov v oblasti učebnej prípravy študentov v oblasti učebnej prípravy študentov v oblasti učebnej prípravy študentov.

Aneta Štefánková pôsobí na Fakulte zdravotných a odborných technických štúdií univerzity v Bratislave a venuje sa výskumu v oblasti učebnej prípravy študentov v oblasti učebnej prípravy študentov v oblasti učebnej prípravy študentov v oblasti učebnej prípravy študentov.

Zuzana Tomášová pôsobí na Prírodovednej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. V rámci vedeckého systému venuje sa výskumu v oblasti učebnej prípravy študentov v oblasti učebnej prípravy študentov v oblasti učebnej prípravy študentov v oblasti učebnej prípravy študentov.

Práčky: 1001

Medikov budú vzdelávať aj v prešovskej nemocnici

22. 9. 2022, Zdroj: **Zdravotnícke noviny**, Strana: 2, Vydavateľ: **MAFRA Slovakia, a.s.**, Autor: **mt**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: 14 000 GRP: 0,31 OTS: 0,00 AVE: 439 Eur

Rubrika: Spolupráca

V tomto akademickom roku sa začne výučba na internej, kardiologickej, chirurgickej a urologickej klinike

Fakultná nemocnica s poliklinikou J. A. Reimana v Prešove sa bude podieľať na výučbe študentov Lekárskej fakulty **UPJŠ** Košice. Na základe zmluvy o zriadení špecializovaného výučbového zariadenia sa v akademickom roku 2022/2023 začne vyučovací proces na štyroch klinikách prešovskej fakultnej nemocnice – na internej, kardiologickej, chirurgickej a urologickej klinike.

„Zriadenie kliník je odpoveďou na rastúcu potrebu praktickej výučby študentov medicíny a výrazom uznania vysokej odbornosti našich lekároch, lekárov a ďalších zdravotníckych pracovníkov v praxi i vo výskume,“ povedal Ľubomír Šarník, riaditeľ FNŠP J. A. Reimana v Prešove. Zdôraznil, že táto nemocnica je jediným koncovým zdravotníckym zariadením v Prešovskom kraji.

Začiatok

Podľa slov dekana Lekárskej fakulty **UPJŠ** Daniela Pellu sa výhľadovo počíta so vzdelávaním 30 až 40 medikov v rámci jedného bloku počas štúdia v 6. ročníku. „Na začiatku ten počet veľký nebude, bude to do 10 medikov. Ale len čo budeme mať prvé skúsenosti a odozvy, pevne verím, že sa dostaneme k vyšším číslam a pomôže to v prvom rade s preťaženou situáciou v Košiciach,“ dodal D. Pella.

Prešovská nemocnica vzdeláva študentov nelekárskych profesií z Fakulty zdravotníckych odborov Prešovskej univerzity. „Skúsenosti v tejto oblasti máme. Veríme, že je to prelomové obdobie prešovskej medicíny a že sa novovzniknuté kliniky stanú kvalitnými výučbovými základňami poskytujúcimi možnosť nadobudnúť hodnotné vedomosti a praktické zručnosti na dnešnej úrovni lekárskej vedy,“ vyjadril sa riaditeľ FNŠP v Prešove.

Autor: (mt)

Vážna hrozba pre sapravidlách

Miroslav Hrabec
Komentár, Právo

**Keďže sa v Slovenskej RSR
dáva a dáva vymenovať aj
slovo „hrozba“**

Keďže sa v Slovenskej RSR dáva a dáva vymenovať aj slovo „hrozba“, je to vzhľadom na to, že slovo „hrozba“ má v slovníku význam, ktorý je veľmi široký. Slovo „hrozba“ môže byť použité v rôznych kontextoch, napríklad v právnom, politickom, ekonomickom alebo sociálnom. V tomto článku sa zameriam na význam slova „hrozba“ v právnom kontexte, konkrétne v súvislosti s právnymi predpismi.

**Keď zákon má obsahovať
aj slovo „hrozba“, musí byť
jasný**

Právnymi predpismi sú pravidlá, ktoré určujú, ako sa majú správať jednotlivci a právne subjekty. Právnymi predpismi sú aj pravidlá, ktoré určujú, ako sa majú správať orgány štátnej moci. Právnymi predpismi sú aj pravidlá, ktoré určujú, ako sa majú správať súdy.

**Právnymi predpismi sú
aj pravidlá, ktoré určujú, ako
sa majú správať orgány štátnej
moci**

Právnymi predpismi sú aj pravidlá, ktoré určujú, ako sa majú správať súdy. Právnymi predpismi sú aj pravidlá, ktoré určujú, ako sa majú správať orgány štátnej moci. Právnymi predpismi sú aj pravidlá, ktoré určujú, ako sa majú správať občania.

**Právnymi predpismi sú
aj pravidlá, ktoré určujú, ako
sa majú správať občania**

Právnymi predpismi sú aj pravidlá, ktoré určujú, ako sa majú správať občania. Právnymi predpismi sú aj pravidlá, ktoré určujú, ako sa majú správať orgány štátnej moci. Právnymi predpismi sú aj pravidlá, ktoré určujú, ako sa majú správať súdy.

**Právnymi predpismi sú
aj pravidlá, ktoré určujú, ako
sa majú správať súdy**

Právnymi predpismi sú aj pravidlá, ktoré určujú, ako sa majú správať súdy. Právnymi predpismi sú aj pravidlá, ktoré určujú, ako sa majú správať orgány štátnej moci. Právnymi predpismi sú aj pravidlá, ktoré určujú, ako sa majú správať občania.

Najväčšia štátna záchranka neplatí sociálne odvody

DH Bratislavskej prípravnej organizácie voči Sociálnej poisťovni sa DMH k sume 400-tisíc eur

Za posledných niekoľko dní sa v Bratislave objavila najväčšia štátna záchranka, ktorá neplatí sociálne odvody. Ide o Bratislavskej prípravnej organizácie (BPO), ktorá sa zaoberá prípravou štátnych záchranárov. Organizácia má zhruba 100 zamestnancov, ktorí sú zväčša štátnymi zamestnancami. Organizácia však neplatí sociálne odvody, čo je v rozpore s právnymi predpismi.

Organizácia BPO má zhruba 100 zamestnancov, ktorí sú zväčša štátnymi zamestnancami. Organizácia však neplatí sociálne odvody, čo je v rozpore s právnymi predpismi. Organizácia má zhruba 100 zamestnancov, ktorí sú zväčša štátnymi zamestnancami. Organizácia však neplatí sociálne odvody, čo je v rozpore s právnymi predpismi.

Organizácia BPO má zhruba 100 zamestnancov, ktorí sú zväčša štátnymi zamestnancami. Organizácia však neplatí sociálne odvody, čo je v rozpore s právnymi predpismi. Organizácia má zhruba 100 zamestnancov, ktorí sú zväčša štátnymi zamestnancami. Organizácia však neplatí sociálne odvody, čo je v rozpore s právnymi predpismi.

Organizácia BPO má zhruba 100 zamestnancov, ktorí sú zväčša štátnymi zamestnancami. Organizácia však neplatí sociálne odvody, čo je v rozpore s právnymi predpismi. Organizácia má zhruba 100 zamestnancov, ktorí sú zväčša štátnymi zamestnancami. Organizácia však neplatí sociálne odvody, čo je v rozpore s právnymi predpismi.

Rezort chce zriadiť inovačný fond

Fond by mal byť rozdelený do dvoch aj troch rôznych národných výskumných centier

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu chce zriadiť inovačný fond. Fond by mal byť rozdelený do dvoch aj troch rôznych národných výskumných centier. Fond by mal byť rozdelený do dvoch aj troch rôznych národných výskumných centier.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu chce zriadiť inovačný fond. Fond by mal byť rozdelený do dvoch aj troch rôznych národných výskumných centier. Fond by mal byť rozdelený do dvoch aj troch rôznych národných výskumných centier.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu chce zriadiť inovačný fond. Fond by mal byť rozdelený do dvoch aj troch rôznych národných výskumných centier. Fond by mal byť rozdelený do dvoch aj troch rôznych národných výskumných centier.

Konferencia: Plán obnovy aj zmeny v prepisovaní

Najvyšší súd rozhodol o zrušení súdnych rozhodnutí z obdobia 2010-2012

Najvyšší súd rozhodol o zrušení súdnych rozhodnutí z obdobia 2010-2012. Najvyšší súd rozhodol o zrušení súdnych rozhodnutí z obdobia 2010-2012.

Najvyšší súd rozhodol o zrušení súdnych rozhodnutí z obdobia 2010-2012. Najvyšší súd rozhodol o zrušení súdnych rozhodnutí z obdobia 2010-2012.

Medikov budú vzdelávať aj v prešovskej nemocnici

V rámci študentského roka sa táto vďaka sa zmeny, kardiológiej, chirurgickej a onkologickej kliniky

Medikov budú vzdelávať aj v prešovskej nemocnici. V rámci študentského roka sa táto vďaka sa zmeny, kardiológiej, chirurgickej a onkologickej kliniky.

Medikov budú vzdelávať aj v prešovskej nemocnici. V rámci študentského roka sa táto vďaka sa zmeny, kardiológiej, chirurgickej a onkologickej kliniky.

Medikov budú vzdelávať aj v prešovskej nemocnici. V rámci študentského roka sa táto vďaka sa zmeny, kardiológiej, chirurgickej a onkologickej kliniky.

Medikov budú vzdelávať aj v prešovskej nemocnici. V rámci študentského roka sa táto vďaka sa zmeny, kardiológiej, chirurgickej a onkologickej kliniky.

Medikov budú vzdelávať aj v prešovskej nemocnici. V rámci študentského roka sa táto vďaka sa zmeny, kardiológiej, chirurgickej a onkologickej kliniky.

Medicína ma vždy bavila a stále bavi

22. 9. 2022, Zdroj: **Zdravotnícke noviny - príloha**, Strany: 30, 31, 32, 33, Vydavateľ: **MAFRA Slovakia, a.s.**, Autor: **Katarína Lovasová**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: 14 000 GRP: 0,31 OTS: 0,00 AVE: 9279 Eur

Rubrika: Nefrológia

Pred nami je ešte celý vesmír, hovorí o pokroku v medicíne. Svoju prácu považuje za tak trochu detektívnu. I keď sa jej počas školy páčilo viacej odborov, nefrológia jej prirástla k srdcu. Aj preto, že sa tam využíva matematika. prof. MUDr. Ľudmila Podracká, CSc., prednostka Detskej kliniky LF UK a Národného ústavu detských chorôb Bratislava

Prečo vás zlákala medicína?

Vždy som mala pocit, že chcem pomáhať ľuďom, a istý stimul pochádza aj z detstva. Mój otec zomrel veľmi mladý, mal 39 rokov, ja som vtedy mala 11 rokov, mám ešte dvoch mladších súrodencov, najmladší mal len 4 roky. Mama s nami ostala sama a ja som vtedy mala potrebu nejako ochraňovať blízkych. Navyše, otcov brat bol lekár.

Chceli ste byť od začiatku pediatričkou?

Skôr som chcela ísť na interné, ale v tom čase bolo veľmi ťažké dostať sa na internú kliniku. Páčilo sa mi však viac odborov, napríklad neurológia, infekčné alebo psychiatria. Medicína je taká rozsiahla, že každý si vie nájsť svoje.

Ako vyzeralo vaše štúdium medicíny?

Medicína ma celkovo bavila, a stále aj bavi. Teším sa do práce, lebo na klinike sa vždy deje niečo zaujímavé. Odídete v piatok a už v pondelok vás čakajú iné klinické prípady. Každý deň vidíme zaujímavého pacienta, človek sa ozaj nenudí. Naša práca pripomína až prácu detektíva, skúmate, čo sa za príznakmi skrýva, musíte sa rýchlo a správne rozhodnúť. Klinická úvaha je veľmi dôležitá aj teraz, keď sa vyvíjajú rôzne možnosti liečby. V medicíne som zažila mnoho prelomových objavov a neustále prebieha pokrok.

Sú rýchlejšie pokroky v pediatrii alebo v medicíne pre dospelých?

V oboch oblastiach medicíny. Nevedela by som ani povedať, ktorý odbor je stacionárny. Svojho času som si myslela, že v histológii alebo anatómii už bolo všetko objavené, ale nie je to tak, aj v týchto odboroch prebieha extenzívny vývoj. Každý medicínsky odbor sa vyvíja, ovplyvňujú sa navzájom, a to je úžasné.

Mali ste aj vy ako študentka medicíny klasický syndróm medikov – o čom sa učím, tú diagnózu mám?

Trocha áno, dokonca aj pri štúdiu psychiatrie, tak ako všetci ostatní :-). Navyše, v lete po 4. ročníku sa mi narodil syn, takže výučbu pediatrie som praktizovala aj na svojom dieťati.

Spomínate si na svoj prvý deň v práci?

Áno. Po promócií som nastúpila na detskú kliniku LF **UPJŠ** v Košiciach, ale v tom čase sa rozsiahlo rekonštruovali a modernizovali nové priestory, tak sme začali cirkuláciou na novorodeneckom oddelení nemocnice v Šaci u pána primára Prekopa, ktorý bol dlhoročným primárom detskej kliniky a patril k najlepším klinickým pediatrom. Ako nás učil vzťah k dieťaťu, to bolo úžasné. Mala som obrovské šťastie na učiteľov – profesorka Pavkovčeková, profesor Šašinka a celý rad ďalších. Pre lekára je veľmi dobré, ak sa má od koho učiť, lebo napriek akýmkoľvek moderným technikám, klinická skúsenosť je neprenosná a všetko si musíte odžiť na vlastnej koži. Mojim študentom zvyknem hovoriť: kto chce byť dobrý huslista, nestačí mu počúvať husľový koncert.

A čo váš prvý pacient, pamätáte si naňho?

Na prvého konkrétneho pacienta ani veľmi nie, ale veľmi živo mám v pamäti moju prvú službu. Po troch mesiacoch sme boli postavení do pohotovostných služieb v hlavnej príjmovej ambulancii Krajskej detskej nemocnice. V príslužbe bol niektorý z primárov oddelení, ale konzultovalo sa naozaj len v najnevyhnutnejšom prípade. Mladí elévi slúžili nielen príjmovú ambulanciu, ale mali na starosti aj všetkých šesť oddelení Krajskej detskej nemocnice vrátane nedonoseneckého oddelenia. Mala som pred tým obrovský rešpekt, tak som uprosila manžela, aby slúžil so mnou. Bol tiež lekár, internista, v tom čase už aj atestovaný. A na tú „trmu-vmu“ nikdy nezabudnem, bola to naozaj tvrdá lekcija medicíny. Do prvej nočnej služby mi prišiel krvácajúci hemofilik. Zobudila som manžela a prípad sme riešili spoločne. Avšak o tri hodiny neskôr, bolo už dávno po polnoci, prišlo 8-ročné dievčatko s hemofíliou! Neuveriteľné! Opäť som zalarmovala manžela, že máme ďalšiu hemofíliu. Odvtedy som hemofíliu v službe za celých 40 rokov už nemala. Áno, bola to pamätná služba a ešte dlho sa to medzi kolegami tradovalo. To je tá mladá lekárka, čo vychytala v prvej nočnej dvoch akútnych hemofilikov, a z toho jedno dievča, čo je extrémna rarita.

Ako ste sa nakoniec dostali k nefrológii?

Nefrológia sa mi vždy páčila. Veľkým stimulom bolo súťaživé akademické a pracovné prostredie na vtedajšej Detskej klinike LF **UPJŠ**, ktorá sa historicky odborne profilovala na problematiku detskej nefrológie a dosahovala prioritné výsledky nielen v rámci Československa, ale aj Európy. Fascinovalo ma, ako úžasne obličky fungujú, a vedecký rozvoj v nefrológii, ktorý ďaleko predbiehal iné medicínske odbory. Nefrológia ako prvá začala s aplikáciou matematiky v medicíne, umelá oblička bola prvá vyvinutá metóda nahrádzajúca funkciu orgánu, obličky boli prvým transplantovaným orgánom u človeka, v 90. rokoch zažívala nefrológia éru prevratnej liečby. Ostatných 10 rokov sme síce v porovnaní s ostatnými odbormi stagnovali, najmä s biologickou liečbou, ale už to znovu dobiehame. Obrovský pokrok priniesla genetika, ktorá zásadným spôsobom posunula diagnostiku nefropatií a otvorila cestu pre kauzálnu liečbu.

Aké skúsenosti máte s medikmi? Mnohí sa sťažujú, že na praxi sa k žiadnej praxi ani nedostanú.

Na Detskej klinike LF UK a NÚDCH v Bratislave máme extenzívnu klinickú pregraduálnu výučbu. Hlavný problém je v neúmerom kvante študentov. Počas semestra na našej klinike stázuje denne 50 až 80 medikov! K tomu treba pripočítať v priemere 50 hospitalizovaných detí, pričom prevažná väčšina z nich je hospitalizovaná s rodičom, a tak je tu ako v úli. Nie je výnimkou, že denne sa premelie na našom pracovisku aj 200 ľudí. V oblasti pedagogickej výučby patrí Detská klinika LF UK a NÚDCH k najprogresívnejším klinickým pracoviskám. Medzi prvými sme zaviedli inovatívne moderné formy medicínskeho vzdelávania, avšak počet učiteľov na počet medikov a pacientov či priestorové možnosti sú výrazne poddimenzované.

A s mladými lekármi? Na jednej strane sa stále sťažujú, že ich starší kolegovia nepúšťajú k žiadnej väčšej operatívnej, no tí starší im zase vyčítajú, že nemajú taký záujem učiť sa nové veci.

Kontinuita na pracoviskách, samozrejme, musí byť. Medicína je vždy tímová práca. Ale inak to funguje v chirurgii na operačnej sále a inak v internistických odboroch, kde sa diagnostika a liečba pacienta diskutuje na vizitách. Medicína je v ostatných rokoch značne feminizovaná. Čo si pamätám, na chirurgii pracovalo 95 percent mužov. A dnes? My skúšame na štátniciach v 6. ročníku, kde z celkového počtu medikov je približne 30 percent mužov. Je zaujímavé, že u zahraničných študentov je tento pomer opačný. Absolventi rýchlo zistia, že klinická prax je iná ako štúdium z kníh. Zaskočí ich priamy kontakt s pacientom, zodpovednosť za rozhodnutie pri určení diagnózy a liečby. Pri získavaní praktických skúseností a zručností je dôležité, ak sa môžu oprieť o skúseného lekára, požiadať o radu či priamo ho sledovať pri práci, operácii. Ak starší lekári cítia rešpekt, isto ocenia mladých, ktorí majú aktívny záujem a nadšenie pre medicínu. Rovnako ako učiteľ ocení talentovaného chytrého žiaka.

Zriadili ste prvé detské dialyzačné stredisko na Slovensku a zásadným spôsobom sa pričínili o vznik a rozvoj pediatrického transplantáčného programu obličiek na Slovensku. Bolo to náročné?

Bola to obrovská výzva! Bolo to náročné z medicínskej aj administratívnej stránky. Problematika renálneho zlyhania u detí je úplne iná ako u dospelých a bolo sa to treba učiť. Veľmi mi pomohli zahraničné stáže, okrem Motola som absolvovala viaceré pracovné pobyty na špičkových zahraničných pracoviskách zameraných na detskú dialýzu a transplantácie a mojou úlohou bolo preniesť získané vedomosti k nám, čo sa, myslím si, podarilo. Išlo najmä o liečbu progresívnych foriem glomerulonefritíd a renálneho zlyhania u detí, či už dialýzou alebo transplantáciou.

Nemali ste chuť tam ostať? Najmä keď ste videli tie pracovné podmienky, ktoré tam lekári majú.

Aj som nad tým rozmyšľala, ale v USA treba medicínske vzdelanie nostrifikovať. Dnes už v krajinách Európskej únie akceptujú diplom z našich lekárske fakúlt. Po revolúcii sa mi zdalo, že som na to už stará, o čom dnes, samozrejme, viem, že je to nezmysel, pretože keď máte 35 rokov, všeličo stihnete. Mala som obavy, dvaja lekári, dve deti a žiadne zázemie. Videla som, akí sú fantastickí, extrémne veľa pracujú a majú rozsiahle vedomosti. To akoby ste z druhej ligy išli do tímu s majstrami sveta.

Spolupodieľali ste sa tiež na úspešnej transplantácii viac ako 70 transplantovaných detí a tiež na prvej preemptívnej transplantácii dieťaťa na Slovensku. Zúčastnili ste sa aj priamo na zákroku?

Úspešná transplantácia je výsledkom zohratej tímovej spolupráce viacerých odborníkov. Orgán transplantuje transplantáčny chirurg, ja ako transplantáčny nefrológ som pri operácii pozorovateľ a riešim na sále indikáciu imunosupresívnej a podpornej liečby. Mojou úlohou je zabezpečiť komplexnú predtransplantačnú prípravu a longitudinálny posttransplantačný manažment. Prežívanie štepov u našich detí je porovnateľné so zahraničím. V zahraničí je aktívnejší program živého darčovstva u detí a často sa vykonávajú preemptívne transplantácie.

Ako dlho čakajú deti na darovanú obličku? Sú darcami väčšinou príbuzní?

To sa počas rokov menilo. Je výborné, ak je darca z príbuzenstva. Aj sa o to snažíme, ale sú niektoré ochorenia obličiek, pri ktorých to nie je možné. Minulý rok sme transplantovali dievčatko, ktoré čakalo na obličku len štyri mesiace, ale sú pacienti, ktorí sú v programe aj niekoľko rokov. Pre deti platia prísne imunologické kritériá, ktoré darca, resp. darcovská oblička musí spĺňať.

Spomínate si na prvé dieťa, ktorému ste transplantovali obličku?

Pamätám si na všetky deti, ktoré sme transplantovali. Ide o chronických pacientov, o ktorých sa roky pravidelne staráme, preto sa vytvárajú blízke, takmer až rodinné vzťahy. Cesta k transplantácii je pre dieťa aj rodičov zložitá, často nesmierne bolestivá a s každým jedným dieťaťom ju prechádzame spolu. No stojí za to! Po úspešnej transplantácii už je cesta víťazná, po ktorej sa kráča veselšie. Mám pacientov transplantovaných v detstve, ktorí majú funkčnú obličku už viac ako 20 rokov. Veď na Slovensku sa transplantuje už 50 rokov. V začiatkoch sme časť detí posielali na transplantáciu do Prahy, najmä tie malé.

V akom veku je možné transplantovať obličku dieťaťu?

My transplantujeme od piatich rokov, ale možno by sme sa pustili aj do mladších. Malé deti majú viac potenciálnych komplikácií a aj v zahraničí sa sústreďujú do veľkých centier, kde sa vykonáva veľký počet transplantácií za rok. Napríklad počas môjho pobytu v Toronte sa transplantovalo aspoň jedno dieťa za týždeň.

Ako sú na tom dnešné deti s obličkami, resp. ochoreniami obličiek?

Stúpajú nám vrodené vývojové chyby.

Čím to je, len lepšou diagnostikou?

Nielen lepšou diagnostikou, ale aj skoršou, závažné anomálie sa diagnostikujú už v prenatálnom období vďaka kvalitnejším sonografickým prístrojom. Ale celkovo sa zmenilo spektrum ochorení.

Ako?

Jednak je viac vrodených vývojových chýb a tiež stúpajú dedičné nefropatie. Naopak, menej je získaných imunitných ochorení, resp. autoimunitných.

Čomu môžeme pripísať zvýšenie množstva vrodených chýb? Stúpajúcemu veku matiek alebo má vplyv aj znečistené životné prostredie?

Aj veku matiek a určite svoj vplyv majú aj vonkajšie faktory. Je to kombinácia vnútorných aj vonkajších faktorov.

S čím sú deti u vás na klinike najčastejšie hospitalizované?

Infekcie močových ciest, vývojové chyby obličiek, nefrotický syndróm a tiež hypertenzie.

Hypertenzie u detí?

Áno, a vôbec ich nie je málo. U mnohých ide o dôsledok nesprávnej životosprávy, obezity, nadmernej konzumácii soli, nedostatku pohybu. Vysoký krvný tlak u detí je už každodenná diagnóza, tak ako u dospelých ľudí. V minulosti sme mali skôr sekundárne hypertenzie, zapríčinené špecifickým ochorením obličiek a renálnych ciev. Teraz dominujú primárne hypertenzie, bez organickej príčiny, vyvolané vonkajšími faktormi.

V akom veku ich máte najviac?

Najviac u adolescentov.

Majú detskí pacienti na Slovensku k dispozícii rovnakú liečbu ako deti v západnej Európe?

Zhruba áno. Samozrejme, sú niektoré farmaká, najmä inovatívne, ktoré sú dostupnejšie v zahraničí, ale nejaký zásadný rozdiel nie je a čo chceme, riešime na mimoriadny dovoz.

Zmenili sa deti a ich rodičia oproti tým, ktoré ste liečili vo vašich začiatkoch?

Áno, a neviem, či je to tým, že dnes sú rodičia úzkostlivejší. Síce sa tvrdí, že len majú viac informácií, ale ani ja nemôžem mať z architektúry porovnateľné informácie, ako má architekt. To nám niekedy komplikuje život. A tiež sa často spochybňujú liečebné postupy. Každý liečebný postup rodičom podrobne vysvetľujeme, len kedysi dôvera v lekárov bola vyššia ako dnes. Keď sa povedalo, čo budeme ordinovať, rodičia nám absolútne dôverovali. Dnes sa veľa diskutuje. Diskutuje sa aj v zahraničí, to áno a je to v poriadku, že rodičia si veľa o chorobe a liečbe našudujú, ale vyhodnotenie musí uzavrieť lekár. Inak, v zahraničí sa veľa diskutuje aj s dieťaťom, to ma prvé prekvapilo, keď som ako pediater stážovala v USA, deťom sa bežne vysvetľoval mechanizmus účinkov liekov, dokonca aj tým malým.

V ostatných rokoch je trendom neočkovať deti proti klasickým detským ochoreniam, mnohí rodičia odmietajú povinné vakcíny. Nie je to komplikácia napríklad pri transplantácii?

Antivakcinačné postoje nám značne komplikujú prácu. V nefrológii veľmi často deťom podávame imunosupresíva, pričom aj očkované dieťa užívajúce imunosupresiu má väčšie riziko infekcie ako jeho vrstovníci. Infekcia môže tiež spúšťať relaps imunitného ochorenia. U

nezačkovaného dieťaťa signifikantne stúpa hrozba život ohrozujúcej infekcie. Zásadnou podmienkou predtransplantačnej prípravy dieťaťa je kompletný vakcinačný status, dokonca sa odporúčajú aj očkovania navyše.

Ako pokročila medicína?

Fantasticky. Ide míľovými krokmi, aj diagnostika, aj liečba, aj výskum. Pred nami je otvorený ešte celý vesmír.

31

Prof. Podrackej sa páčilo viac odborov, napríklad neurológia, infekčné alebo psychiatria.

Antivakcinačné postoje nám značne komplikujú prácu.

Autor: Katarína Lovasová Foto: archív

Medicína ma vždy bavila a stále baví

Pred nami je ešte celý vesmír, hovorí o pokroku v medicíne. Svoju prácu považuje za tak trochu detektívnu. I keď sa jej počas školy páčila väčšej odborov, nefrologia jej prišla k srdcu. Aj preto, že sa tam využíva matematika.

prof. MUDr. Ludmila Podracká, CSc., primostka Detskej kliniky LF UK a Národného ústavu detských chorôb Bratislava

Prečo vás štúdium bavilo?

Všetchno mělo jasnou, to děláte jenom tak? Nebo, a teď jsem psychiatrie a z dcerou. Můj starší bratr učil učitelství, teď je učitel, je také v medicíně. Já jsem byla v medicíně, protože jsem chtěla dělat něco, co mě bavilo. Když jsem byla v medicíně, tak jsem měla pocit, že jsem se naučila něco, co mě bavilo. Když jsem byla v medicíně, tak jsem měla pocit, že jsem se naučila něco, co mě bavilo.

Študovala ste bol od začiatku pediatricky?

Keď som študovala, tak som mala, ale v tom čase bolo veľmi ťažké študovať sa na medicínu. Študovala som v medicíne, pretože som mala pocit, že som sa naučila niečo, čo ma bavilo. Keď som študovala, tak som mala pocit, že som sa naučila niečo, čo ma bavilo.

Čo vás v medicíne ešte stále baví?

Medicína ma stále baví, a stále je to moja práca. Keď som študovala, tak som mala pocit, že som sa naučila niečo, čo ma bavilo. Keď som študovala, tak som mala pocit, že som sa naučila niečo, čo ma bavilo. Keď som študovala, tak som mala pocit, že som sa naučila niečo, čo ma bavilo.

Na vyšetrenie pacienta v pediatrii ešte

v medicíne pre deti?

V pediatrii vyšetrenie pacienta je veľmi dôležité. Keď som študovala, tak som mala pocit, že som sa naučila niečo, čo ma bavilo. Keď som študovala, tak som mala pocit, že som sa naučila niečo, čo ma bavilo. Keď som študovala, tak som mala pocit, že som sa naučila niečo, čo ma bavilo.

Má ste aj vy ako detská medicína klinický syndrom medicíny?

Keď som študovala, tak som mala pocit, že som sa naučila niečo, čo ma bavilo. Keď som študovala, tak som mala pocit, že som sa naučila niečo, čo ma bavilo. Keď som študovala, tak som mala pocit, že som sa naučila niečo, čo ma bavilo.

Spomínate si na svoj prvý deň v práci?

Keď som študovala, tak som mala pocit, že som sa naučila niečo, čo ma bavilo. Keď som študovala, tak som mala pocit, že som sa naučila niečo, čo ma bavilo. Keď som študovala, tak som mala pocit, že som sa naučila niečo, čo ma bavilo.

Keď som študovala, tak som mala pocit, že som sa naučila niečo, čo ma bavilo. Keď som študovala, tak som mala pocit, že som sa naučila niečo, čo ma bavilo. Keď som študovala, tak som mala pocit, že som sa naučila niečo, čo ma bavilo.

Čo ste má prvý pacient, pacientka či pacient?

Keď som študovala, tak som mala pocit, že som sa naučila niečo, čo ma bavilo. Keď som študovala, tak som mala pocit, že som sa naučila niečo, čo ma bavilo. Keď som študovala, tak som mala pocit, že som sa naučila niečo, čo ma bavilo.

